

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA PROVOZNĚ EKONOMICKÁ

Obor Veřejná správa a regionální rozvoj

DIPLOMOVÁ PRÁCE

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA ADAPTABILITA

Autor: Bc. Kateřina Kandlerová

Vedoucí práce: Ing. Mgr. Daniel Toth, Dr.

Praha 2012

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma Operační program Praha Adaptabilita jsem zpracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce.

V Praze dne 15. Listopadu 2012

.....

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu diplomové práce, Ing. Mgr. Danielovi Tothovi, Dr., za odborné vedení a cenné rady při zpracování diplomové práce. Děkuji pracovníkům Magistrátu hl. Města Prahy za cenné informace. Dále děkuji své rodině a blízkým za jejich podporu nejen při psaní diplomové práce.

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA
ADAPTABILITA

THE OPERATIONAL PROGRAMME: THE
ADAPTABILITY PRAGUE

Souhrn:

Česká republika se stala 1.5.2004 členskou zemí Evropské unie a tím získala možnost podílet se na komunitárních politikách, tzn. že může čerpat prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie. První programovací období 2004-2006 bylo programovací období zkrácené a na toto období navázalo v pořadí druhé programovací období na roky 2007-2013, ze kterého čerpá Česká republika finanční prostředky z fondů Evropské unie v současné době. Operační program Praha – Adaptabilita představuje pro hl. m. Prahu v programovém období 2007 – 2013 nástroj pro čerpání podpory z Evropského sociálního fondu. Vzhledem ke své ekonomické vyspělosti bylo hl. m. Praha zařazeno do Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

Globálním cílem operačního programu Praha – Adaptabilita je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny. Naplnění globálního cíle v časovém horizontu programu přispěje k posílení udržitelného socioekonomického rozvoje regionu a ke zvýšení významu Prahy ve středoevropském prostoru v porovnání s ostatními metropolemi členských států.

Summary:

The Czech Republic became a member 01.05.2004 European Union countries and now has a chance to participate in Community policies, ie. it can draw funds from the Structural Funds of the European Union. The first programming period 2004-2006 has been shortened programming period and this period was followed by the second programming period 2007-2013, of which the Czech Republic draws funds from the European Union funds at present. Operational Programme Prague - Adaptability is for the City of Prague in the programming period 2007 - 2013 a tool for drawing support from the European Social Fund. Due to its economic development was City of Prague included under the Regional competitiveness and employment.

The global objective of the Operational Programme Prague - Adaptability is to increase the competitiveness of Prague strengthening the adaptability and performance of human resources and improving access to employment for all. Achieving the overall objectives in the time frame of the program will contribute to strengthening the sustainable socio-economic development of the region and to increase the importance of Prague in Central Europe in comparison with other cities of the Member States.

Klíčová slova: Evropská Unie, strukturální fondy, operační program, zaměstnanost, lidské zdroje, projekt, fáze projektu

Keywords: European Union, Structural Funds, operational programme, employment, human resources, Project, project phase, grant/subsidies

OBSAH:

1. Úvod	5
2. Cíl práce a metodika	7
2.1. Cíl práce	7
2.2. Metodika práce	7
3. Literární rešerše	9
3.1. Evropská unie	9
3.2. Politiky EU	10
3.2.1. Politika zaměstnanosti a sociálních věcí	10
3.3. Vzdělávání a odborná příprava v EU	11
3.3.1. Historie vzdělávání v EU	11
3.3.2. Současnost a budoucnost vzdělávání v EU	12
3.3.3. Evropské cíle	14
3.3.4. Instituce EU zabývající se oblastí vzdělávání	16
3.3.5. Lisabonská strategie	16
3.4. Politika hospodářské a sociální soudržnosti v Evropské unii	17
3.4.1. Programové dokumenty politiky hospodářské a sociální soudržnosti	18
3.5. Evropský sociální fond	19
3.5.1. Základní programy Evropského sociálního fondu	21
3.5.2. Řídící orgány a partneři programů Evropského sociálního fondu	23
3.6. Vzdělávací programy EU	25
4. Operační program Praha Adaptabilita	29
4.1. Popis regionu	30
4.1.1. Demografický a sociální vývoj regionu	30
4.2. Řízení OPFA	31
4.2.1. Řídící orgán	31
4.2.2. Monitorovací výbor OPFA	31
4.2.3. Platební a certifikační orgán	32
4.2.4. Auditní orgán	33
4.3. Cíle OPFA	33

4.3.1. Globální cíl OPPA	33
4.3.2. Specifické cíle.....	34
4.3.3. Prioritní osa 1 – Podpora rozvoje znalostní ekonomiky	34
4.3.4. Prioritní osa 2 - Podpora vstupu na trh práce	37
4.3.5. Prioritní osa 3 - Modernizace počátečního vzdělávání	38
4.3.6. Prioritní osa 4 - Technická pomoc	41
4.4. Příspěvek OPPA k cílům EU	43
4.4.1. Příspěvek OPPA k cílům Lisabonské strategie	43
4.4.2. Příspěvek OPPA k cílům strategie Evropa 2020	43
4.5. Finanční plán OPPA	44
5. Realizace projektů z OPPA.....	46
5.1. Příprava projektu	46
5.2. Schvalování projektů	47
5.2.1. Pravidla úspěšnosti projektů.....	47
5.2.2. Schvalovací proces projektových žádostí	47
5.3. OPPA v roce 2011	48
5.3.1. Přehled provádění operačního programu	48
5.3.2. Účastníci OPPA	49
5.3.3. Realizace projektů dle prioritních os	51
5.3.5. Finanční čerpání z OPPA	58
5.4. Zhodnocení OPPA	59
6. Projekt z OPPA společnosti MEDIATEL spol., s.r.o.....	62
7. Závěr	68
8. Seznam použitých zdrojů.....	70

1. Úvod

„Každý, kdo se přestane učit, je starý, ať je mu dvacet nebo osmdesát. Každý, kdo se stále učí, zůstává mladý. To nejlepší v životě je zůstat mladým.“

Henry Ford

V současné moderní a velice dynamické době se musí všichni vyrovnávat s neustálými změnami prostředí, ve kterém žijí. To platí i pro regiony, neboli organizace v regionech, které si chtějí zajistit takovou pozici, která by jim umožnila dostatečnou konkurenceschopnost a zároveň obhájit pokud možno stabilní postavení organizace na místním, regionálním i zahraničním trhu. Organizace se snaží soustavně zvyšovat kvalitu své práce zvyšováním kvality lidských zdrojů. V tomto směru se jim snaží pomoci Evropská Unie prostřednictvím Evropské hospodářské politiky. Pro Českou Republiku, a její regiony, v dnešní době velmi stoupá význam Evropské hospodářské politiky a s ní souvisejících dotačních programů. Česká republika neměla nikdy v historii lepší příležitost k rozvoji jak státní správy, tak i soukromého sektoru prostřednictvím veřejné podpory.

Evropský sociální fond (dále jen ESF) je jedním ze tří strukturálních fondů Evropské unie. Je klíčovým finančním nástrojem pro realizování Evropské strategie zaměstnanosti. Hlavním posláním ESF je rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování osob a rovných příležitostí se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů. Česká republika se podílí na využívání prostředků z tohoto fondu od svého vstupu do EU v roce 2004, a to nejdříve ve zkráceném programovacím období v letech 2004–2006 a nyní v již probíhajícím období 2007–2013. ESF je klíčovým finančním nástrojem pro realizaci Evropské strategie zaměstnanosti. Z toho plyne i jeho hlavní poslání: rozvíjet zaměstnanost, snižovat nezaměstnanost a podporovat sociální začleňování osob a rovné příležitosti se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů.

V programovém období 2007 – 2013 hlavní město Praha čerpá podporu v rámci Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Praha – Adaptabilita (dále jen „OPPA“).

OPPA je připravován v návaznosti na usnesení vlády č. 175/2006 ze dne 22. února 2006 a v souladu se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími národními a evropskými předpisy. Operační program Praha – Adaptabilita je jedním ze tří programů v České republice, který v období let 2007 – 2013 čerpá prostředky Evropského sociálního fondu.

OPPA je určen na podporu neinvestičních projektů zaměřených na vzdělávání, sociální integraci, podporu zaměstnanosti a rozvoj lidských zdrojů. Globálním cílem OPPA je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšení přístupu k zaměstnání pro všechny. Specifickým cílem je zvýšení profesní mobility a adaptability pracovníků a zaměstnavatelů směřující ke zvýšení kvality a produktivity práce. OPPA je platný pouze pro území hlavního města Prahy, proto veškeré projekty musí pomáhat v hlavním městě. Platí, že účastníci projektů musejí být z Prahy nebo musí pracovat pro pražské zaměstnavatele, případně musejí být studenty pražských škol. Realizátoři projektů (např. vzdělávací instituce) mohou ovšem být z jakéhokoliv regionu ČR. Řídícím orgánem je hl. město Praha, Magistrát hl. m. Prahy a odbor fondů EU. Zdroj prostředků OPPA je 85% z Evropského sociálního fondu a 15% z rozpočtu hlavního města Prahy.¹

¹ *Fondy evropské unie*. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2004 [online]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>. [cit.2012-09-05]

2. Cíl práce a metodika

2.1. Cíl práce

Diplomová práce se zabývá jedním z operačních programů Evropské Unie, operačním programem Praha – Adaptabilita, který je platný pouze pro území hlavního města Prahy. V teoretické části diplomové práce jsou uvedeny základní pojmy a definice týkající se Evropské Unie a Operačního programu Praha – Adaptabilita. Konkrétněji je teoretická část zaměřena na vzdělávání a odbornou přípravu v Evropské Unii, Evropské cíle ve vzdělávání, Politiku hospodářské a sociální soudržnosti. V této části je také představen Evropský sociální fond, jejímž nástrojem je jeden z operačních programů Praha – Adaptabilita. Tento operační program je rozveden na závěr teoretické části diplomové práce. Cílem teoretické části je představit Operační program Praha – Adaptabilita, jeho globální cíl a specifické cíle a příspěvek OPPA k cílům Evropské Unie. Diplomová práce je zaměřena na zjištění faktického stavu a zmapování nejen možností čerpání finančních prostředků, ale i úspěšnosti podaných žádostí a míru podpořených osob. Praktická část je zaměřena na analýzu čerpání dotací v rámci jednotlivých prioritních os OPPA. Závěr praktické části je věnován jednomu z úspěšně dokončených projektů v rámci OPPA, který je zde zanalyzován. V práci jsou použity tabulky a grafy, jasně znázorňující čerpání dotací. Cílem diplomové práce je návrh na zjednodušení procesu při předkládání a následného zpracování žádostí o poskytnutí dotací.

2.2. Metodika práce

Teoretická část vychází z deskripce odborné literatury, internetových zdrojů a platné legislativy. V praktické části byly k naplnění cíle zvoleny metody studie dokumentů, analýza, syntéza a sběr dat. Některé informace byly získány z odborných literárních a internetových zdrojů a z veřejně dostupných materiálů Magistrátu hlavního města Prahy – odboru fondů EU. V práci jsou také zahrnuty zkušenosti a názory pracovníků, kteří se denně potýkají s řešením otázky projektových žádostí a čerpání finančních prostředků. Pracovníci vycházejí ze svých praktických zkušeností získaných za dobu trvání OPPA. Průzkum byl zaměřen na monitoring projektových žádostí a samotných projektů v rámci čtyř prioritních os OPPA. Součástí průzkumu bylo získat informace o stávajícím stavu

čerpání. Prostřednictvím odboru fondů EU magistrátu hlavního města Prahy se podařilo získat informace o poskytovaných financích v rámci OPPA. Nedílnou částí tvoří případová studie jednoho již zrealizovaného projektu v rámci OPPA, který je praktickým příkladem k danému tématu.

3. Literární rešerše

3.1. Evropská unie

Evropská unie je svého druhu ojedinělé hospodářské a politické společenství 27 evropských zemí, které dohromady tvoří velkou část kontinentu. Základy Evropské unie byly položeny jen několik let po doznění druhé světové války. První krok evropské integrace spočíval v upevnění hospodářské spolupráce. Vycházelo se z jednoduchého předpokladu: je méně pravděpodobné, že státy, které spolu obchodují a jsou tak na sobě ekonomicky závislé, vyvolají ozbrojený konflikt. Od té doby se EU rozrostla a zavedla jednotný trh a společnou měnu euro. Z počáteční čistě hospodářsky orientované spolupráce se zrodilo společenství, které spolupracuje i v celé řadě politických oblastí – od rozvojové pomoci po ochranu životního prostředí. Unie se zasloužila o zachování míru, stability a prosperity, milionům lidí pomohla zvýšit životní úroveň a dala vzniknout společné evropské měně. Díky zrušení hraničních kontrol mezi zeměmi EU mohou lidé cestovat bez omezení po větší části kontinentu. Usnadnily se také podmínky pro ty, kteří se v rámci Unie stěhují za prací.

Evropská unie je založena na zásadách právního státu. To znamená, že veškerá činnost se odvíjí od smluv, s nimiž všechny členské země vyslovily dobrovolný a demokratický souhlas. Tyto závazné dohody stanovují cíle EU v mnoha oblastech její činnosti. Jedním z hlavních cílů je podpora dodržování lidských práv jak v rámci Unie, tak na celém světě. Lidská důstojnost, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv – to jsou hlavní hodnoty Evropské unie. V roce 2009 byla podepsána tzv. Lisabonská smlouva, jejíž součástí je i Listina základních práv EU. Díky tomu jsou všechna tato práva uvedena společně v jediném dokumentu. Musí je dodržovat jak orgány EU, tak vlády členských zemí.

Jednotný trh je hlavním ekonomickým motorem Unie, který umožňuje volný pohyb většiny zboží, služeb, kapitálu a osob. Jedním z hlavních cílů je tento obrovský zdroj i nadále rozvíjet, aby z něj Evropané měli co největší prospěch. Unie se i nadále rozvíjí a rozšiřuje, a proto se snaží, aby byly její řídicí orgány transparentnější a demokratičtější. Evropský parlament, jehož poslanci jsou voleni přímo, získal více pravomocí a parlamenty

jednotlivých zemí zastávají významnější úlohu a spolupracují s evropskými institucemi. Evropští občané se také mohou ve stále větší míře účastnit politického procesu přímo.²

3.2. Politiky EU

Orgány Evropské unie nemohou přijmout libovolné rozhodnutí jen na základě svého uvážení. Unie působí pouze v oblastech, které vymezuje Smlouva. Těmto oblastem se říká politiky EU. Klíčovou oblastí jsou takzvané společné politiky. To jsou oblasti, ve kterých členské státy zcela delegovaly své pravomoci na orgány Evropské unie, resp. Evropských společenství (Radu, Parlament a Komisi). Mezi společné politiky dnes patří společná obchodní politika, společná zemědělská politika, společná dopravní politika a pro 12 členských zemí eurozóny i měnová politika. Oblastem, kde členské státy přenesly svou působnost na orgány EU/ES jen částečně, jsou nazývány jako komunitární neboli koordinované politiky. Mezi ně patří především jednotný vnitřní trh, regionální (strukturální) politika, ochrana spotřebitele, ochrana životního prostředí, energetická politika a podpora výzkumu a technologického rozvoje apod.³

3.2.1. Politika zaměstnanosti a sociálních věcí

Chce-li Evropa obstát v konkurenci s rozvíjejícími se ekonomikami, musí pro svou dynamickou společnost založenou na znalostech vytvořit pracovní místa. To vyžaduje investice do školství a vědy a také do politiky zaměstnanosti, která musí držet krok s vývojem a vyvést Unii z hospodářské krize. Odpovědnost za politiku zaměstnanosti, sociálních věcí a začleňování nese Evropská unie společně s členskými státy.

Evropská Unie:

- koordinuje a monitoruje politiky členských států
- propaguje výměnu osvědčených postupů v otázkách zaměstnanosti, chudoby, sociálního vyloučení a důchodové politiky

² *Europa*. Základní informace o Evropské Unii. [online]. Dostupné z: <http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_cs.htm>. [cit. 2012-09-05]

³ *Business Info*. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/politiky-eu/1000521/>>. [cit. 2012-09-05]

- vytváří právní předpisy a dohlíží na jejich implementaci například při koordinaci systémů sociálního zabezpečení a dodržování práv zaměstnanců

Evropská strategie zaměstnanosti se zaměřuje na opatření, kterými by se zvýšila efektivita pracovních trhů, zlepšily dovednosti pracovníků potřebné pro jejich uplatnění na trhu práce, zvýšila kvalita pracovních míst i podmínek a v neposlední řadě vytvořila nová pracovní místa.⁴

3.3. Vzdělávání a odborná příprava v EU

3.3.1. Historie vzdělávání v EU

Od svého vzniku mělo Evropské hospodářské společenství (EHS) jasnou představu o významu vzdělávání a odborné přípravy a jejich vlivu na hospodářskou integraci. Lidské zdroje představují v tomto pojetí významný potenciál ekonomiky, vyšší vzdělání je navíc nespornou komparativní výhodou pro volný pohyb osob. Požadavky na kvalitu a systémy vzdělávání se nejprve týkaly srovnatelnosti kvalifikací, uznávání diplomů a zapojení sociálních partnerů do vzdělávání. V rámci prevence nezaměstnanosti byl kladen důraz na adaptabilitu a zaměstnatelnost absolventů škol. Role vzdělávání se v EU od té doby mnohonásobně zvětšila a rozšiřuje se i nadále.

Období let 2002-2010

Evropská rada na zasedání konaném v březnu roku 2002 v Barceloně potvrdila pracovní program „Vzdělávání a odborná příprava 2010“, čímž byl v kontextu Lisabonské strategie poprvé vytvořen pevný rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, který vychází ze společných cílů a jehož prvořadým úkolem je podpora zdokonalování vnitrostátních systémů vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím

⁴ *Europa*. Základní informace o Evropské Unii. [online]. Dostupné z: <http://europa.eu/pol/socio/index_cs.htm>. [cit. 2012-09-05]

rozvoje doplňkových nástrojů na úrovni EU, vzájemného učení a výměny osvědčených postupů formou otevřené metody koordinace.⁵

Priority k posílení evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v období 2002 - 2010 stanovila Kodaňská deklarace (2002) a z ní pramenící tzv. kodaňský proces. Prostřednictvím mnoha nástrojů, vymezených směrů a stanovených cílů v této oblasti se do roku 2010 měla zlepšit efektivita, kvalita a atraktivita odborného vzdělání a přípravy v Evropě. V této souvislosti kodaňský proces umožnil zahájení spolupráce 33 evropských zemí v oblasti odborného vzdělávání a přípravy. Tento postup získal název „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ (ET 2010 – resp. Education and Training 2010) a v průběhu českého předsednictví (první pol. roku 2009) byl ministry školství všech členských států EU přijat navazující dokument „Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě“ (ET 2020 – resp. Education and Training 2020).⁶

3.3.2. Současnost a budoucnost vzdělávání v EU

Vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů je neustále v centru pozornosti. Příkladem může být koncepce celoživotní učení, na které bylo v období 2007-2013 vyčleněno 7 mld. €. EU jednak usiluje o snazší uznávání kvalifikací prostřednictvím dokumentů EUROPASS, ale snaží se i o to, aby byly jednotlivé národní vzdělávací systémy co nejkompatibilnější. Nečiní tak harmonizací vzdělávacích systémů, nýbrž především na základě společného Evropského rámce kvalifikací (EQF). Nejpozději od roku 2012 bude každá nová kvalifikace vydaná v EU odpovídat jedné z osmi referenčních úrovní EQF.

Posledním významným krokem EU v oblasti vzdělávání s ohledem na budoucnost je přijetí Komuniké z Brugg z prosince 2010. Jeho hlavním cílem se na základě zkušeností z evropské spolupráce v oblasti vzdělání z let 2002-2008 a v reakci na současné a budoucí hrozby a výzvy stalo oživení evropské spolupráce v odborném vzdělávání. Tento dokument definuje soubor dlouhodobých priorit i krátkodobých cílů, kterých je třeba

⁵ *Úřední věstník Evropské Unie*. Informace orgánů a institucí Evropské unie 28.05.2009 (2009/C 119/02).

⁶ *Historie vzdělávání v EU*. Národní ústav odborného vzdělávání. [online]. Dostupné z: <<http://www.nuov.cz/historie-vzdelavani-v-eu>>. [cit. 2012-09-06]

dosáhnout, aby se evropská spolupráce v odborném vzdělávání v letech 2011 - 2020 posílila, zkvalitnila a ztraktivnila. Jeho cílem je také znovuoživení již zmíněného kodaňského procesu, podle kterého se tato spolupráce během uplynulých osmi let řídila.⁷ Evropská spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v období do roku 2020 by měla být uskutečňována prostřednictvím strategického rámce, který se na systémy vzdělávání a odborné přípravy zaměřuje jako na celek a z hlediska celoživotního učení. Právě celoživotní učení je totiž třeba vnímat jako základní zásadu, na které spočívá celý rámec, jenž je koncipován tak, aby zahrnoval učení ve všech prostředích, ať již jde o formální, neformální a informální učení, a na všech úrovních: od vzdělávání v raném věku a ve školách až po vysokoškolské vzdělávání, odborné vzdělávání a přípravu a vzdělávání dospělých.

Rámec by měl být konkrétně zaměřen na tyto čtyři strategické cíle:

1) Realizovat celoživotní učení a mobilitu

Vzhledem k výzvam plynoucím z demografických změn a k potřebě pravidelně aktualizovat a rozvíjet dovednosti v souladu s měnícími se ekonomickými a sociálními souvislostmi je zapotřebí celoživotního přístupu k učení a systémů vzdělávání a odborné přípravy, jež zohledňují všechny aspekty života, lépe reagují na změnu a jsou otevřenější okolnímu světu.

2) Zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy

Kvalitní systémy vzdělávání a odborné přípravy, které jsou účinné i spravedlivé, mají pro úspěch Evropy a pro posílení zaměstnatelnosti zásadní význam. Nejdůležitějším úkolem je zajistit, aby každý získal klíčové kompetence, a zároveň rozvíjet špičkovou úroveň a atraktivitu na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy, jež umožní, aby si Evropa v celosvětovém měřítku udržela silnou pozici.

⁷ *Budoucnost vzdělávání v EU*. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. Dostupné z: <http://www.nuov.cz/budoucnost-vzdelavani-v-eu>. [cit. 2012-09-06]

3) Prosazovat spravedlivost, sociální soudržnost a aktivní občanství

Politika vzdělávání a odborné přípravy by měla umožnit všem občanům bez ohledu na jejich osobní, sociální či ekonomickou situaci získávat, aktualizovat a rozvíjet v průběhu celého života specifické pracovní dovednosti a klíčové kompetence nezbytné k jejich zaměstnatelnosti a měla by podporovat další učení, aktivní občanství a mezikulturní dialog. Znevýhodnění v oblasti vzdělávání by mělo být řešeno poskytováním vysoce kvalitního vzdělávání v raném věku a cílené podpory, jakož i podporou vzdělávání přístupného všem.

4) Zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy

Kreativita je zdrojem seberealizace a současně i hlavním zdrojem inovací, jež jsou pokládány za jednu z klíčových hnacích sil udržitelného hospodářského rozvoje. Kreativita a inovace mají zásadní význam pro rozvoj podnikání a pro konkurenceschopnost Evropy v mezinárodním měřítku.⁸

3.3.3. Evropské cíle

Pro období let 2010 – 2020 Evropská rada vydala tzv. Referenční úrovně evropských průměrných výsledků neboli „Evropské referenční úrovně“.

Jakožto nástroj ke sledování pokroku a k určování výzev, který současně přispívá k vytváření fakticky podložených politik, by řada referenčních úrovní evropských průměrných výsledků („evropských referenčních úrovní“) měla podpořit strategické cíle vymezené na období let 2010–2020.

Tyto referenční úrovně vycházejí ze stávajících referenčních úrovní přijatých v rámci pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“. Měly by být založeny výhradně na srovnatelných údajích a zohledňovat odlišné situace jednotlivých členských států. Neměly by být považovány za konkrétní cíle, kterých by jednotlivé země měly do roku 2020 dosáhnout. Členské státy se spíše vyzývají k tomu, aby na základě

⁸ *Úřední věstník Evropské Unie*. Informace orgánů a institucí Evropské unie 28.05.2009 (2009/C 119/02).

vnitrostátních priorit a se zohledněním měnících se ekonomických podmínek zvážily, jakým způsobem a do jaké míry mohou přispět ke společnému dosažení evropských referenčních úrovní prostřednictvím vnitrostátních opatření. S ohledem na výše uvedené se členské státy dohodly na těchto pěti referenčních úrovních:

1. Účast dospělých na celoživotním učení

S cílem zvýšit účast dospělých na celoživotním učení, zejména osob s nízkou kvalifikací:

— V roce 2020 by se alespoň 15 % dospělých mělo účastnit programů celoživotního učení.

2. Žáci s problémy v základních dovednostech

S cílem zajistit, aby si všichni žáci osvojili základní dovednosti přiměřené úrovně, zejména pokud jde o čtení, matematiku a přírodní vědy:

— V roce 2020 by podíl 15letých žáků, kteří mají problémy se čtením, matematikou a přírodními vědami (3), měl být nižší než 15 %.

3. Dosažené terciární vzdělání

Vzhledem k rostoucí poptávce po dosažení vysokoškolského vzdělání a se současným uznáním stejné důležitosti odborného vzdělávání a přípravy:

— V roce 2020 by podíl osob ve věku od 30 do 34 let s dokončeným terciárním vzděláním měl činit minimálně 40 %.

4. Osoby předčasně ukončující vzdělávání a odbornou přípravu

Jako příspěvek k zajištění toho, že vzdělávání a odbornou přípravu dokončí maximální počet studujících:

— Do roku 2020 by podíl osob předčasně ukončujících vzdělávání a odbornou přípravu měl být nižší než 10 %.

5. Vzdělávání v raném věku

S cílem zvýšit účast na vzdělávání v raném věku jako základ pozdějších studijních úspěchů, zejména v případě dětí ze znevýhodněného prostředí:

— V roce 2020 by se vzdělávání v raném věku mělo účastnit alespoň 95 % dětí ve věku od 4 let do věku, kdy mají zahájit povinnou školní docházku.⁹

3.3.4. Instituce EU zabývající se oblastí vzdělávání

Oblastí vzdělávání a odborné přípravy se v rámci EK zabývá Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu. Vytvořeny byly i dvě specializované agentury: Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy (Soluň) a Evropská vzdělávací nadace (Turín). V Evropském parlamentu se oblastí vzdělávání zabývá Výbor pro kulturu a vzdělávání, který zpracoval celou řadu zpráv na základě vlastní iniciativy. Oblastí odborné přípravy se vedle toho zabývá též Výbor pro zaměstnanost a sociální záležitosti. V rámci Rady EU se oblastí vzdělávání zabývá Výbor pro vzdělávání, který připravuje podklady/dokumenty především pro jednání Rady EU scházející se ve formaci vzdělávání, mládež a kultura.¹⁰

3.3.5. Lisabonská strategie

Dlouhodobým strategickým dokumentem EU je Lisabonská strategie, která byla přijata v březnu 200 na mimořádném summitu EU v portugalském Lisabonu. Tento summit, nazvaný Směrem k Evropě byl zaměřen na inovace a znalosti. Lisabonská strategie je zaměřena na zlepšení kvalitativní konkurenceschopnosti a překonání stagnace hospodářského růstu. Také jasně stanovuje opatření, která mají řešit otázku sociální soudržnosti a zabránit poškozování životního prostředí. Jedná se o komplexní strategii, která byla rozvržena na celé desetiletí 2000-2010 a tvoří ji tři základní pilíře, hospodářský, sociální a environmentální pilíř. Lisabonská strategie se dělí do osmi oblastí. První oblastí je vytváření evropského prostoru pro výzkum a inovace, druhou je vytváření příznivého prostředí pro zakládání a rozvoj inovativních podniků, zejména malých a středních. Třetí oblast zahrnuje ekonomické reformy pro dobudovaný a plně funkční vnitřní trh,

⁹ *Úřední věstník Evropské Unie*. Informace orgánů a institucí Evropské unie 28.05.2009 (2009/C 119/02).

¹⁰ *Evropská spolupráce ve vzdělávání a strategický rámec ET 2020*. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z : <<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/evropska-spoluprace-ve-vzdelavani>>. [cit. 2012-09-12]

čtvrtá oblast je zaměřena na efektivní a integrovaný finanční trh. Pátou je koordinace makroekonomických politik, šestou vzdělávání a odborná příprava pro život a práci ve znalostní společnosti. Sedmá oblast se zabývá množstvím a kvalitou pracovních míst pro Evropu, aktivní politikou zaměstnanosti a osmá udržitelným rozvojem. Lisabonská strategie tvoří plán pro komplexní hospodářskou, sociální a ekologickou obnovu EU. Cíl je vybudovat kvalitativně konkurenceschopné ekonomiky, založené na podnikání a inovačním výzkumu politiky sociální soudržnosti, aktivní politiky zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Obsahuje proto ucelený a vzájemně se podporující soubor opatření, který povede k větší výkonnosti EU bez ohrožení sociální soudržnosti a zničení životního prostředí. Evropská rada se stala koordinátorem a hodnotitelem Lisabonské strategie. Každý rok na jarním zasedání Evropské rady se hodnotí dosažené výsledky Lisabonské strategie. Na základě procesu revize na konci roku 2004 vyplynula nutnost korekce Lisabonských cílů a to tím, že se postupně cíle konkretizují a vymezí se nástroje uskutečňování na základě reálného hospodářského vývoje na evropském území. K veřejné debatě o cílech hospodářského a sociálního vývoje přispívají členové Komise, kteří se při nejrůznějších příležitostech vyjadřují ke stavu Lisabonské strategie.¹¹

3.4. Politika hospodářské a sociální soudržnosti v Evropské unii

V EU zaujímá politika hospodářské a sociální soudržnosti jedno z dominantních postavení v rámci celkové hospodářské politiky. Tato politika, pro kterou je určena zhruba jedna třetina rozpočtu Společenství, je zaměřena především na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony EU, tzn., že největší podpora směřuje do nejvíce strukturálně postižených regionů.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU je v letech 2007 – 2013 realizována finančními prostředky tří fondů:

- Fond soudržnosti
 - Evropský fond pro regionální rozvoj
-

¹¹ TOTH, Daniel: *Lisabonská strategie, Hospodářská a sociální politika Evropské unie*. Praha: Kernberg Publishing, s.r.o., 2009, str. 16-18

- Evropský sociální fond

Tři prioritní cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti:

- **Cíl konvergence** – Mezi hlavní oblasti patří infrastruktura (doprava, životní prostředí, energetika), zaměstnanost (školení), inovace (výzkum a vývoj), informační a komunikační technologie a výkonnost veřejné správy a veřejných služeb. Finanční prostředky pocházejí z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti. Během programového období 2007-2013 se cíl "Konvergence" týká celého území ČR s výjimkou hlavního města Prahy.

- **Cíl regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** – tento cíl je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje a z Evropského sociálního fondu. Pod tímto cílem jsou financovány projekty na území hlavního města Prahy. Cíl je zaměřen na podporu hospodářských a společenských změn, podporu inovací, podporu společnosti založené na znalostech, podnikavost, ochranu životního prostředí a prevenci rizik. Podpora směřuje také na rozvoj trhu práce a na sociální začleňování občanů.

- **Cíl Evropská územní spolupráce** – tento cíl má přispět k vyváženému, harmonickému a trvale udržitelnému rozvoji evropského území. Cílem je podporovat přeshraniční spolupráci, k níž by bez pomoci poskytované v rámci politiky soudržnosti nedošlo. Ve finančním vyjádření jsou dotyčné částky v porovnání s ostatními dvěma cíli zanedbatelné.¹²

3.4.1. Programové dokumenty politiky hospodářské a sociální soudržnosti

Realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti se řídí principem programování, kdy projekty nejsou k financování vybírány nahodile, ale podle toho, zda pomáhají odstraňovat problémy identifikované ve strategických dokumentech. Nejvyšším strategickým dokumentem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou na

¹² *Regionální politika EU*. Evropská komise. [online]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1. [cit. 2012-09-12]

evropské úrovni Strategické obecné zásady Společenství, kde jsou definovány hlavní priority. Každý členský stát definuje svůj Národní rozvojový plán popisující hlavní rozvojové problémy země. Dokumentem vymezujícím podobu realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti na území členského státu je Národní strategický referenční rámec.

Český národní strategický referenční rámec popisuje strategické cíle, způsob řízení a koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v České republice, představuje přehled finančních toků fondů EU v České Republice a představuje operační programy pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v České republice je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Toto ministerstvo současně zodpovídá za tvorbu Národního rozvojového plánu, Národního strategického referenčního rámce a dalších dokumentů.¹³

3.5. Evropský sociální fond

Obrázek č. 1. : Logo Evropského sociálního fondu

Zdroj: *Evropský sociální fond v ČR*. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z: <<http://www.esfcr.cz/>>. [cit. 2012-09-12]

Byl založen v roce 1960 a je hlavním nástrojem sociální politiky a zaměstnanosti EU. Fond podporuje rozvojové projekty v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů (například rekvalifikace, sociální integrace, vzdělávání apod.). Svých cílů dosahuje mimo jiné posilováním sociálních programů členských států EU, podporou aktivní politiky na trhu práce, podporou projektů napomáhajících rizikovým skupinám obyvatel (mladí

¹³ SRPOVÁ, Jitka; ŘEHOŘ, Václav a kolektiv. *Základy podnikání, Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Grada Publishing a.s. 2010, ISBN 978-80-247-3339-5. Str.106.

nezaměstnaní, zdravotně postižení), podporou rovných příležitostí na trhu práce a podporou zlepšování mobility pracovních sil v rámci EU.¹⁴

Evropský sociální fond je nedílnou součástí politiky Evropské unie v oblasti ekonomické a sociální soudržnosti a evropské sociální politiky. Jako jeden ze tří strukturálních fondů přispívá k překlenutí rozdílů v životní úrovni, které existují mezi lidmi a regiony v Evropské unii. Ze zdrojů Evropské unie financuje Evropský sociální fond pomoc členským státům při plnění společně odsouhlasených cílů a podporuje jejich aktivity směřující ke zlepšení perspektiv lidí při hledání práce a získávání požadovaných kvalifikací.

K hlavním oblastem politiky ESF se řadí:

- rozvoj a podpora aktivní politiky na trhu práce,
- podpora rovných příležitostí pro všechny v přístupu na trh práce,
- podpora a zlepšování školení, vzdělávání a poradenství jakožto součástí politiky celoživotního vzdělávání,
- podpora kvalifikované, vzdělané a flexibilní pracovní síly,
- opatření na zlepšení přístupu žen na trh práce.

Evropský sociální fond se přednostně soustřeďuje na podporu potřeb jednotlivců s cílem zvýšit jejich zaměstnatelnost. Lze jej však využít i pro podporu na zlepšení systémů a struktur tak, aby trh práce fungoval lépe.

České republice, respektive MŠMT, se otevírá možnost spolufinancovat z prostředků Evropského sociálního fondu zejména aktivity podporující rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání (modernizace vzdělávacích programů, rozvoj klíčových dovedností, usnadňování pracovního uplatnění), rozvoj a zdokonalování systému vzdělávání a získávání kvalifikace, včetně vzdělávání učitelů, dále aktivity podporující

¹⁴ *Business Info*. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Dostupné z:

<<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/fondy-evropske-unie-a-politika-5157.html>>. [cit. 2012-09-20]

vytváření vazeb mezi trhem práce a vzdělávacími, školícími a výzkumnými institucemi, včetně důrazu na lepší přípravu lidí pro uplatnění na trhu práce.¹⁵

3.5.1. Základní programy Evropského sociálního fondu

Programy, které umožňují čerpání prostředků z ESF v oblasti lidských zdrojů v období 2007-2013 v České republice a hlavním městě Praze jsou:

OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)

OP Praha – Adaptabilita (OPPA)

Operační Program Lidské zdroje a zaměstnanost

Tento program je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost spadá mezi vícetematické operační programy. Je financován především z prostředků cíle Konvergence, ale v oblastech aktivní politiky trhu práce, modernizace veřejné správy a veřejných služeb a mezinárodní spolupráce též z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Způsobilým územím je v těchto oblastech proto také Hl. m. Praha. Z fondů EU je pro OP LZZ vyčleněno celkem 1,84 mld. €, což činí přibližně 6,8 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů je financování programu navýšeno o dalších 0,32 mld. €. ¹⁶

¹⁵ *Evropský sociální fond v ČR*. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z:

<<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/zakladni-informace-o-esf>>. [cit. 2012-09-20]

¹⁶ *Evropský sociální fond v ČR*. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z: <<http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz>>. [cit. 2012-09-23]

Operační Program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. OP VK se zaměřuje na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulace spolupráce participujících subjektů. V rámci celkového finančního plánu alokace pro Českou republiku pro cíl Konvergence v letech 2007 – 2013 je na OP VK alokováno 7 % z prostředků strukturálních fondů EU, tj. 1 828,7 mil. €. Z celkové částky na financování OP VK tvoří 85 % zdroje EU (ESF) a 15 % národní zdroje ze státního rozpočtu.¹⁷

Operační Program Praha – Adaptabilita

Globálním cílem OPPA je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny. OPPA se proto zaměřuje na vzdělávání a boj proti sociálnímu vyloučení. OPPA je platný pouze pro území hlavního města Prahy. Kvůli rozdělení regionů EU pro účely strukturální politiky podle výše HDP, jež region vyprodukuje, Praha nemůže využívat prostředky určené z fondů EU zbytku ČR a naopak jiné kraje než hlavní město Praha nemohou mít prospěch z prostředků, které EU vyčlenila pro hlavní město. OPPA je jedním ze dvou operačních programů pro Prahu, který čerpá prostředky z fondů EU v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Z fondů EU je pro OPPA vyčleněno 108,39 mil. €, což činí přibližně 0,41 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z národních veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 19,13 mil. €. ¹⁸

¹⁷ *Evropský sociální fond v ČR*. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z: < <http://www.esfcr.cz/07-13/opvk>>. [cit. 2012-09-23]

¹⁸ *Evropský sociální fond v ČR*. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z: < <http://www.esfcr.cz/07-13/oppa>>. [cit. 2012-09-23]

3.5.2. Řídící orgány a partneři programů Evropského sociálního fondu

Orgánem zodpovědným za řízení pomoci z ESF v ČR je *Ministerstvo práce a sociálních věcí* a je zároveň řídicím orgánem Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, jednoho ze tří českých operačních programů pro čerpání finanční pomoci z Evropského sociálního fondu v ČR. Dalším řídicím orgánem je *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*, které má v gesci Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost. Třetí Operační program Praha – Adaptabilita řídí *Magistrát hlavního města Praha*. Dalšími partnery realizace jsou Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, CzechInvest, úřady práce, orgány místní a regionální samosprávy.¹⁹

S ohledem na skutečnost, že finanční podpora z ESF je v ČR realizována prostřednictvím již zmíněných 3 operačních programů (OPLZZ, OPVK a OPPA), což znamená fungování 3 řídicích orgánů – Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a hl. m. Prahy, je důležitým prvkem koordinace postupů těchto Řídících orgánů.

Vzájemná provázanost a synergie operačních programů spolufinancovaných z ESF - jak z hlediska obsahového tak i časového - je zajišťována na základě spolupráce a vzájemné koordinace aktivit především pomocí následujících mechanismů:

- monitorovací výbory jednotlivých ESF programů jsou navzájem provázány prostřednictvím zástupců shodných členských organizací
- v jednotlivých monitorovacích výborech jsou zastoupeny řídicí orgány ostatních dvou ESF programů
- za účelem identifikace a řešení společných problémů probíhala spolupráce v rámci Koordinační skupiny řídicích orgánů programů ESF pro období 2007–2013

¹⁹ *Operační programy 2007 – 2013*. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. Dostupné z: <<http://portal.mpsv.cz/>>. [cit. 2012-09-27]

- centrální část monitorovacího systému MSC2007 všech tří operačních programů je zpřístupněna řídicím orgánům k náhledu tak, aby byla zajištěna vzájemná informovanost o realizovaných projektech
- v rámci komunikační strategie jednotlivých operačních programů jsou zahrnuta společná témata
- na společných webových stránkách ESF v ČR (www.esfcr.cz) založené v rámci předchozího programového období jsou k dispozici informace o všech třech ESF operačních programech

V souladu s Usnesením vlády ČR č. 159/1998 je koordinační rolí pro ESF pověřeno Ministerstvo práce a sociálních věcí. Koordinační mechanismy pro ESF jsou dále naplňovány prostřednictvím společné přípravy na jednání Výboru pro ESF, koordinací přípravy podkladů, následným informováním o výsledcích včetně realizace úkolů vyplývajících z daných jednání.²⁰

Národní orgán pro koordinaci

Národní orgán pro koordinaci (dále jen NOK) zajišťuje celkovou koordinaci při implementaci operačních programů.

Koordinace NOK probíhá prostřednictvím činnosti několika odborně zaměřených pracovních skupin:

- pracovní skupina Národní orgán pro koordinaci - slouží zejména k pravidelné, vzájemné výměně informací mezi řídicími orgány, jednání se konají v měsíčních intervalech.
- pracovní skupina pro jednotný monitorovací systém 2007-2013 - projednává a schvaluje návrhy a požadavky na rozvoj jednotného monitorovacího systému a slouží k jeho údržbě a rozvoji s cílem zajistit aktuální a srovnatelná data. Prostřednictvím pracovní skupiny jsou schvalovány změny v Metodice monitorování.

²⁰ *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na:

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>.

[cit. 2012-09-28]

- pracovní skupina Kontrola, Audit, Nesrovnalosti - řeší společné problémy z oblasti veřejnosprávní kontroly, zejména pak koordinuje postup pro hlášení nesrovnalostí.
- pracovní skupina Publicita - řídí a koordinuje informační aktivity v oblasti propagace politiky soudržnosti v ČR, dále se členové vzájemně informují o stavu realizace komunikačních plánů.
- pracovní skupina Vzdělávání pro NSRR - koordinuje a standardizuje systém vzdělávání administrativních pracovníků orgánů zapojených do provádění Národního strategického referenčního rámce.
- pracovní skupina pro evaluaci NSRR – se schází zpravidla dvakrát ročně, slouží k výměně zkušeností a přehledu aktivit v oblasti evaluací jednotlivých řídicích orgánů a NOK.²¹

3.6.Vzdělávací programy EU

ČR získala po svém vstupu do EU nejenom možnost plně se zapojit do všech činností realizovaných na úrovni Společenství v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, ale také zapojit se do všech existujících komunitárních programů zaměřených na podporu rozvoje systémů vzdělávání a odborné přípravy v zemích EU a spolupráci mezi vzdělávacími institucemi. Tato možnost spolupráce se netýkala jen členských států mezi sebou, ale možnost spolupráce s institucemi ze třetích zemí. Prostřednictvím vzdělávání a celoživotního učení je snaha o naplnění cílů komunitárních vzdělávacích programů, tzn. posílení vzájemného porozumění mezi členskými státy EU a podpora naplňování záměrů společné vzdělávací politiky EU definované v rámci tzv. Lisabonské strategie. V současné době jsou vytvořené a realizované vzdělávací programy SOCRATES (program zaměřený na celoživotní vzdělání), LEONARDO DA VINCI (program zaměřený na všechny úrovně odborného vzdělávání), MLÁDEŽ (program zacílený na vzdělávání mládeže a neformální výchovu), eLEARNING (program podporující efektivního využívání

²¹ *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na:

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>.

[cit. 2012-09-28]

informačních a komunikačních technologií v odborné přípravě a vzdělávání) ERASMUS MUNDUS (program pro spolupráci a mobilitu v oblasti vysokoškolského vzdělávání mezi EU a třetími zeměmi), TEMPUS III (program podporující rozvoj vzdělávacích systémů vybraných třetích zemí v rámci spolupráce s EU), JEAN MONNET (program na rozvoj evropských studií v rámci celoživotního vzdělávacích institucích) a centralizovaný program EU, který podporuje specifické aktivity v oblasti odborné přípravy a vzdělávání - Akční program Společenství na podporu subjektů činných na evropské úrovni. Mezi 15 programy, které se zaměřují na spolupráci s vybranými třetími zeměmi, patří programy EU – USA, EU – KANADA, EU – AUSTRÁLIE, EU – NOVÝ ZÉLAND, EU – JAPONSKO, ALFA (spolupráce mezi EU a Latinskou Amerikou ohledně vysokých škol), ALBAN (spolupráce mezi EU a Latinskou Amerikou v oblasti poskytování vysokoškolských stipendií) a program ASIA – LINK (spolupráce mezi EU a některými asijskými zeměmi ohledně vysokých škol).²²

Operační programy:

Operační programy vycházejí z Národního strategického referenčního rámce. V letech 2007 – 2013 je realizováno v ČR celkem 24 operačních programů. Ty by měly přispět k naplnění tří základních cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, tj. cíle konvergence, cíle konkurenceschopnosti a zaměstnanosti, cíle územní evropské spolupráce.

²² *Vzdělávací programy EU*. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z:

<<http://aplikace.msmt.cz/HTM/JKVzdelavaciprogramyEUUVOD1.htm>>. [cit. 2012-09-28]

Tabulka č.1. Přehled všech operačních programů v ČR na období 2007 – 2013

Operační program	Řídící orgán
Cíl Konvergence: podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech	
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí
OP Doprava	Ministerstvo dopravy ČR
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	Ministerstvo práce a sociálních věcí
Integrovaný operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj
ROP NUTS II Jihovýchod	Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod
ROP NUTS II Jihozápad	Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad
ROP NUTS II Moravskoslezsko	Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko
ROP NUTS II Severovýchod	Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod
ROP NUTS II Severozápad	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad
ROP NUTS II Střední Čechy	Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy
ROP NUTS II Střední Morava	Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava
Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: pro regiony a orgány regionálním správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech	
OP Praha Konkurenceschopnost	Hlavní město Praha
OP Praha Adaptabilita	Hlavní město Praha

Cíl Evropská územní spolupráce	
OP Mezuregionální spolupráce	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Nadnárodní spolupráce	Národní koordinátor: Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	Národní koordinátor: Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	Národní koordinátor: Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko	Národní koordinátor: Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko	Národní koordinátor: Ministerstvo pro místní rozvoj

Zdroj: Příručka pro podnikání v roce 2008. Hospodářská komora ČR. S. 129.

4. Operační program Praha Adaptabilita

Obrázek č.2. Logo Operačního programu Praha adaptabilita

Zdroj: *Evropský sociální fond v ČR. MŠMT 2006.* [online]. Dostupné z: <<http://www.esfcr.cz/>>.

Identifikace operačního programu:

Operační program	Dotčený cíl:	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
	Dotčená způsobilá oblast:	NUTS 2: Praha CZ01
	Programové období:	2007 – 2013
	Číslo programu (CCI):	2007CZ052PO001
	Název programu:	Operační program Praha – Adaptabilita

Operační program Praha – Adaptabilita představuje pro hlavní město Prahu v programovém období 2007 – 2013 nástroj pro čerpání podpory z Evropského sociálního fondu. OPPA je určen pouze pro hlavní město Prahu, je to z důvodu vysokého HDP, jež hlavní město vyprodukuje. Praha tedy nemůže čerpat prostředky určené z fondů EU zbytku ČR a naopak jiné regiony nemůžou čerpat prostředky určené pro hlavní město Praha. Vzhledem ke své ekonomické vyspělosti bylo hl. m. Praha zařazeno do Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. OPPA má za cíl prostřednictvím investic do vzdělávání, lidských zdrojů a škol, zlepšit a zjednodušit život Pražanů. OPPA se zaměřuje na podporu konkurenceschopnosti, boje proti sociálnímu vyloučení a vstupu na trh práce obyvatel Prahy. Posílením adaptability a výkonosti lidských zdrojů se OPPA

snaží zlepšit přístup k zaměstnání pro obyvatele Prahy. Hlavním cílem programu je podpořit profesní potenciál zaměstnanců, pomoci lidem, kterým ve vstupu na trh práce brání jakákoliv překážka, a v neposlední řadě investovat do rozvoje škol, nových studijních programů a vzdělávání učitelů.²³

4.1. Popis regionu

Praha je hlavním městem ČR a atraktivním regionem pro život s bohatou historií a tradicí. Praha patří mezi ekonomicky nejvyspělejší regiony EU s potenciálem dalšího ekonomického růstu. Vytváří téměř čtvrtinu hrubého domácího produktu ČR, přičemž nejvýznamnější složkou je sektor služeb. Význam a postavení Prahy má potenciál výrazně ovlivnit konkurenceschopnost a ekonomický rozvoj ČR. Z geografického pohledu Praha leží ve středu Evropy s příznivou polohou vůči okolním státům. Praha je obklopena Středočeským krajem. Současná rozloha města je výsledkem přirozeného historického a dlouhodobého územního růstu. Rozkládá se na ploše 496 km², což představuje pouze 0,6 % území ČR. V Praze žije 1,18 milionu obyvatel, tedy 11,5 % obyvatelstva ČR.

4.1.1. Demografický a sociální vývoj regionu

Trh práce zaznamenal mezi roky 2008 a 2009 významné změny, které jsou v převážné míře důsledkem snížení výkonu ekonomiky, které je často označované jako krize. Pokles poptávky se postupně odrazil v poklesu výroby a přeneseně i na množství výrobních faktorů, jehož jednou částí je práce, jeho nositelem pracovník.

Hlavní město Praha je centrem pracovních příležitostí. Tomu odpovídá i složení obyvatel Prahy podle ekonomické aktivity. V Praze je registrováno zvýšené zastoupení zaměstnaných osob, sníženou míru nezaměstnanosti i nižší zastoupení osob ekonomicky neaktivních. Tento rozdíl ve struktuře obyvatel na území Prahy vzhledem k situaci v celé ČR se dlouhodobě nemění.

Pražská ekonomika je významně zaměřena na sektor služeb – terciér. Toto rozdělení se týká osob bydlících na daném území, bez ohledu na místo pracoviště. Z tohoto rozdělení

²³ *Evropský sociální fond v ČR*. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z: <<http://www.esfcr.cz/07-13/oppa>>. [cit. 2012-10-20]

zaměstnaných osob do jisté míry vyplývají i ostatní charakteristiky pracovní síly v hlavním městě. Rozdělení podle sektorů se za posledních 10 let měnilo jen minimálně, a to jak v Praze, tak v celé ČR.²⁴

4.2. Řízení OPPA

4.2.1. Řídící orgán

Řídícím orgánem OP Praha - Adaptabilita je hl. m. Praha, Magistrát hl. m. Prahy – odbor fondů EU, který má celkovou odpovědnost za realizaci programu. Řídící orgán nezřizuje pro potřeby OPPA zprostředkující subjekty, žadatelé a příjemci jednají přímo s Řídícím orgánem.

Řídící orgán vykonává například tyto úkoly:

- příprava a projednání OP a jeho předložení Evropské komisi (EK)
- vytvoření manuálů a dalších návazných metodických pokynů na všech úrovních řízení
- zavedení systému pro shromažďování spolehlivých finančních a statistických informací o provádění OP, zavedení ukazatelů monitorování a hodnocení programu
- vypracování výroční a závěrečné zprávy o provádění OP a jejich předložení EK
- vedení Monitorovacího výboru
- zajištění nápravných opatření v případě vzniklých nedostatků
- zajištění souladu s pravidly publicity²⁵

4.2.2. Monitorovací výbor OPPA

Pro OPPA byl v návaznosti na Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 zřízen monitorovací výbor. Monitorovací výbor funguje jako Společný monitorovací výbor OPPA a OPPK, tj. zajišťuje funkce monitorovacího výboru pro oba operační programy platné pro období

²⁴ Český statistický úřad. [online]. Dostupné z: < <http://czso.cz/xa/redakce.nsf/itisk/7D004C0750>>. [cit.2012-10-20]

²⁵ Fondy evropské unie. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2004. [online]. Dostupné z: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha/OP-Praha-Konkurenceschopnost/Rizeni-a-monitoring>>. [cit.2012-10-20]

2007–2013 na území hl. m. Prahy. Členy Společného monitorovacího výboru jsou zejména zástupci hl. m. Prahy, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva dopravy, Ministerstva financí, Ministerstva životního prostředí, Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy, Akademie věd ČR, České konference rektorů, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR apod.²⁶

Mezi činnosti monitorovacího výboru patří zejména:

- schválení kritérií pro výběr projektů,
- hodnocení pokroku v dosahování konkrétních cílů operačního programu,
- posuzování výsledků implementace programu,
- posuzování a schvalování výroční zprávy a závěrečné zprávy programu.²⁷

Neméně důležitou činností monitorovacího výboru je dohlížet na účinnost, efektivitu a kvalitu provádění operačních programů.

4.2.3. Platební a certifikační orgán

Výkonem funkce Platebního a certifikačního orgánu (PCO) pro strukturální fondy byl pověřen odbor Národního fondu Ministerstva financí.

Mezi jeho úkoly patří např.:

- správa prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na účtech ČNB
- vypracování a předkládání žádostí o průběžné platby a závěrečné platby Evropské komisi pro všechny programy na základě výkazů výdajů předložených řídicími orgány
- přijímání plateb z Evropské komise

²⁶ *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy. [online]. Dostupné na:

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>. [cit. 2012-10-20]

²⁷ *Operační program Praha Adaptabilita*. Magistrát hlavního města Prahy. [online]. Dostupné z: <<http://www.prahafondy.eu/cz/oppk/monitorovaci-vybor.html?strana=2>>. [cit. 2012-10-20]

- převod prostředků SF a FS na příjmové účty jednotlivých kapitol státního rozpočtu
- provádění kontroly na místě
- vracení nevyužitých prostředků Evropské komisi²⁸

4.2.4. Auditní orgán

Výkonem funkce auditního orgánu bylo pověřeno Ministerstvo financí - odbor Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu, které metodicky řídí a koordinuje výkon celého systému finanční kontroly.

Auditní orgán mimo jiné:

- zajišťuje audit připravenosti řídicího a kontrolního systému programu
- předkládá Evropské komisi zprávu posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů operačního programu
- předkládá každoročně Komisi konsolidovaný plán auditů prostředků poskytovaných z fondů EU
- zajišťuje metodické vedení dalších auditních subjektů zapojených do auditů ve veřejné správě operačního programu²⁹

4.3. Cíle OPPA

4.3.1. Globální cíl OPPA

Globálním cílem operačního programu Praha – Adaptabilita je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny. Naplnění globálního cíle v časovém horizontu programu (do roku 2015) přispěje k posílení udržitelného socioekonomického

²⁸ *Fondy evropské unie*. MŠMT 2006.[online]. Dostupné z: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha/OP-Praha-Konkurenceschopnost/Rizeni-a-monitoring>>. [cit. 2012-11-02]

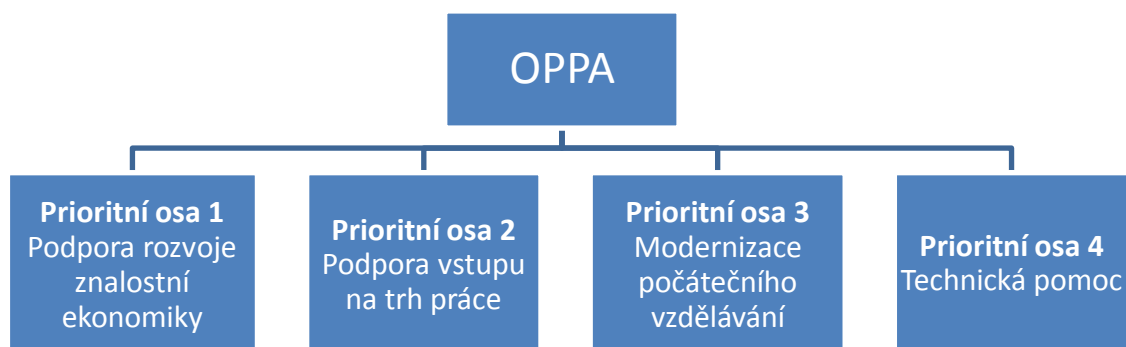
²⁹ *Fondy evropské unie*. MŠMT 2006.[online]. Dostupné z: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha/OP-Praha-Konkurenceschopnost/Rizeni-a-monitoring>>. [cit. 2012-11-02]

rozvoje regionu a ke zvýšení významu Prahy ve středoevropském prostoru v porovnání s ostatními metropolemi členských států.³⁰

4.3.2 Specifické cíle

Specifické cíle dále rozvádějí zaměření globálního cíle operačního programu. Specifické cíle jsou naplňovány prostřednictvím realizace aktivit v rámci prioritních os. OPPA má formulovány čtyři prioritní osy. Tři prioritní osy jsou určeny k přímému naplňování tří specifických cílů programu. Čtvrtou, podpůrnou prioritní osou, je technická pomoc. Projekt může být podpořen pouze v rámci jedné prioritní osy. Nelze tedy předložit projekt, který by spadl do dvou a více prioritních os.

Obrázek č.3. Prioritní osy OPPA

Zdroj: Magistrát hlavního města Prahy, interní materiály

4.3.3. Prioritní osa 1 – Podpora rozvoje znalostní ekonomiky

Podpora je poskytována zejména na rozvoj odborných znalostí a kompetencí pracovníků na trhu práce a rozvoj systému celoživotního vzdělávání. Tedy pro zvýšení profesní

³⁰ *Operační program Praha Adaptabilita*. Magistrát hlavního města Prahy. [online]. Dostupné z: <<http://www.prahafondy.eu/cz/oppa.html>>. [cit.2012-11-02]

mobility a adaptability pracovníků a zaměstnavatelů směřující ke zvýšení kvality a produktivity práce. Tento specifický cíl vychází z priority ESF pro Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost podle nařízení Rady (ES) č.1081/2006, čl. 3, odst 1. a).

Specifický cíl je naplňován posilováním adaptability pracovníků na trhu práce rozvojem jejich odborných teoretických i praktických znalostí a kompetencí, prohlubováním či rozšiřováním jejich kvalifikace. Podporováno je dále další vzdělávání v oblastech informačních a komunikačních technologií, udržitelného rozvoje a jazykové gramotnosti. Zvláštní pozornost je věnována rozvoji a využití pražského inovačního potenciálu prostřednictvím zlepšení spolupráce mezi pracovišti výzkumu a vývoje, vzdělávacími institucemi a podnikatelskou sférou např. formou transferu know-how a stáží. Důraz je kladen na podporu samostatné výdělečné činnosti, zakládání podniků a poradenství v této oblasti. Zároveň jsou rozvíjeny specifické služby v oblasti odborné přípravy a podpory pro zaměstnance, zaměstnavatele a sebezaměstnané v souvislosti s měnícími se požadavky trhu práce. Podporován je rozvoj a realizace systémů celoživotního vzdělávání v podnicích a v neziskových organizacích, včetně zlepšení přístupu na trh práce pro osoby bez praxe, osoby bez kvalifikace či s nízkou kvalifikací nebo starších pracovníků, jako opatření zaměřená na prevenci nezaměstnanosti.

Podporované aktivity:

Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání – realizace vzdělávacích programů a kurzů zejména v oblastech informačních a komunikačních technologií, komunikačních a řídicích dovedností, udržitelného rozvoje a jazykových znalostí a dovedností; podpora přístupu skupin se specifickými požadavky k dalšímu vzdělávání; příprava a inovace metodik a nástrojů dalšího vzdělávání, včetně školení a odborné přípravy poskytovatelů dalšího vzdělávání; zvyšování kvalifikace zaměstnanců a absolventů škol formou odborných stáží a přenosem zkušeností; rozvoj, zavádění a realizace systémů dalšího vzdělávání ve firmách a oborech.

Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji – podpora budování kapacit lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji (např. při zakládání center výzkumu a vývoje, pro rozvoj spin-off firem apod.); podpora lidských zdrojů v malých a středních podnicích v oblasti

výzkumu a vývoje; podpora transferu know-how a stáží; podpora spolupráce podniků a pracovišť výzkumu a vývoje.

Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí – poskytování vzdělávání a poradenství při zakládání nových firem; podpora začínajícím malým a středním podnikům; podpora a vzdělávání sebezaměstnaných. Řídící orgán sleduje a eviduje používání flexibility financování tak, aby výdaje do ní zahrnuté bylo možno dohledat a identifikovat.³¹

Komu mají prostředky pomáhat, neboli cílovými skupinami projektů mohou být:

- zaměstnanci
- zájemci o podnikání
- zaměstnavatelé
- osoby samostatně výdělečně činné

Kdo může o podporu žádat:

- podnikatelské subjekty
- veřejné instituce (tj. orgány územně správních celků včetně organizací těmito orgány zřízovaných, dále Akademie věd ČR a další veřejné výzkumné instituce podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, organizační složky státu, případně další subjekty zřízované zákonem)
- nestátní neziskové organizace
- profesní a zájmová sdružení
- školy³²

³¹ *Operační program Praha Adaptabilita*. Magistrát hlavního města Prahy. [online]. Dostupné z: <<http://www.prahafondy.eu/cz/oppa.html>>. [cit. 2012-11-02]

³² *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na: <http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>. [cit. 2012-11-02]

4.3.4. Prioritní osa 2 - Podpora vstupu na trh práce

Cílem je zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a zvýšení jejich účasti na trhu práce. Tento specifický cíl vychází z priority ESF pro Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost podle nařízení Rady (ES) č. 1081/2006, čl. 3, odst. 1. c). Specifický cíl je naplňován intervencemi zaměřenými na začleňování znevýhodněných osob (osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo osoby sociálně vyloučené, osoby s nedokončeným vzděláním, osoby se zdravotním znevýhodněním, příslušníci menšin apod.) do zaměstnání prostřednictvím zlepšení jejich zaměstnatelnosti, včetně doplňujících sociálních služeb. Podpora je dále zaměřena na vytváření specifických podmínek na pracovišti pro znevýhodněné osoby a na realizaci opatření proti diskriminaci v přístupu na trh práce (prosazování rovných příležitostí žen a mužů, skupin z odlišného sociokulturního prostředí apod.) prostřednictvím zvyšování povědomí veřejnosti a zapojení místních iniciativ. Důraz je kladen na zavádění nových pružnějších forem organizace práce, které umožní vstup či návrat na trh práce skupinám se zdravotním postižením či rodičům po rodičovské dovolené.

Podporované aktivity:

Začleňování znevýhodněných osob – integrační aktivity s cílem zlepšit postavení znevýhodněných osob na trhu práce, návrat a udržení se na trhu práce, včetně poskytování souvisejících sociálních služeb, podpora při hledání a udržení práce znevýhodněným osobám; rozvoj aktivit podporujících prodloužení pracovního života; podpora a poradenství při zakládání a zahájení činností subjektů sociální ekonomiky.

Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob – podpora dalšího vzdělávání pracovníků organizací sociálních služeb; rozvoj a inovace metod práce s klienty v rámci pracovní integrace; další vzdělávání v organizacích související s transformací sociálních služeb, včetně vzdělávání zvyšující kvalitu sociálních služeb a sdílení dobré praxe.

Podpora souladu pracovního a soukromého života – podpora a rozvoj služeb péče o děti s cílem sladit pracovní a soukromý život jejich rodičů; podpora pracovního prostředí vstřícného k rodinám a rozvoj flexibilních forem organizace práce (umožňující návrat na trh práce rodičům pečujícím o děti nebo o závislého člena rodiny); specifická opatření

pro podporu rovných šancí pro ženy a muže na trhu práce; podpora adaptace náplně práce a rozšíření možného zapojení zaměstnanců v předdůchodovém věku.

Rozvoj kapacit malých organizací – podpora rozvoje aktivit stávajících menších a nových organizací působících v oblasti sociálního začleňování; pravidla malých grantů jsou pro podpořené organizace administrativně jednodušší, poskytované objemy podpory jsou menšího rozsahu.³³

Komu mají prostředky pomáhat, neboli cílovými skupinami projektů mohou být:

- znevýhodněné osoby
- pracovníci organizací sociálních služeb
- zaměstnavatelé

Kdo může o podporu žádat:

- nestátní neziskové organizace
- veřejné instituce (tj. orgány územně správních celků včetně organizací těmito orgány zřizovaných, dále Akademie věd ČR a další veřejné výzkumné instituce podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, organizační složky státu, případně další subjekty zřizované zákonem)
- podnikatelské subjekty³⁴

4.3.5. Prioritní osa 3 - Modernizace počátečního vzdělávání

Podpora je určena na zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy lidí, které odpovídají požadavkům trhu práce. Specifický cíl je naplňován intervencemi zaměřenými na zvyšování dostupnosti a kvality nabídky vzdělávání tak, aby odpovídalo požadavkům

³³ *Operační program Praha Adaptabilita*. Magistrát hlavního města Prahy. [online]. Dostupné z: <<http://www.prahafondy.eu/cz/oppa.html>>. [cit. 2012-11-02]

³⁴ *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na: <http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>. [cit. 2012-11-02]

trhu práce a znalostní společnosti. Podpořeno je počáteční vzdělávání a posilování vazeb mezi počátečním a dalším vzděláváním. Intervence v rámci středního a vyššího odborného školství směřují do zkvalitňování či rozvíjení oborů takovým způsobem, aby byl naplněn požadavek sladění vzdělávací nabídky s potřebami trhu práce. Jednou z aktivit je podpora prevence předčasných odchodů ze vzdělávání jako součást prevence nezaměstnanosti osob bez kvalifikace nebo s nízkou kvalifikací. Za účelem usnadnění přechodu absolventů ze školy do zaměstnání jsou podporovány programy zaměřené na rozvoj přenositelných kompetencí a rozvíjení podnikavosti. Školy navazují partnerství po odborné linii jak ve sféře zaměstnavatelů, tak i s dalšími obdobně zaměřenými školami v ČR i v EU. Dalším cílem je zvýšení zájmu o technické a přírodovědné obory na vysokých školách. Kvalita vedoucích a pedagogických pracovníků je základním předpokladem pro zkvalitnění vzdělávání na školách. V oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků přetrvává potřeba v doplňování znalostí a zavádění nových metod a forem práce do výuky. Dále není uspokojivá znalost práce s informačními technologiemi a jejich využíváním při vyučování podobně jako znalost cizích jazyků. V této části směřuje intervence do rozvoje a realizace takových vzdělávacích produktů, které reflektují reálnou poptávku a potřeby učitelů na pražských školách. Další oblastí intervence je podpora začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do vzdělávání. Školám je umožněna příprava a realizace plánů individuálního začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd, zpracování komplexních programů pro tyto žáky a studenty, včetně doplňujícího vzdělávání či doučování.

Podporované aktivity:

Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ – rozvoj a inovace vzdělávacích programů na SŠ a VOŠ ve vztahu k požadavkům trhu práce a s ohledem na flexibilitu a adaptabilitu jejich absolventů na trhu práce (např. rozvoj klíčových a přenositelných kompetencí, rozvíjení distančních a kombinovaných forem studia); prevence předčasných odchodů ze vzdělávání (např. pomoc při dokončování studia); podpora usnadnění přechodu ze školy do práce např. s využitím profesního poradenství; rozvíjení spolupráce škol s podniky z praxe, vysokými školami a institucemi z oblasti výzkumu a vývoje; podpora odpoledních vzdělávacích programů na školách pro žáky a studenty rozvíjející klíčové a přenositelné

kompetence; popularizace vědy s cílem zvýšit atraktivitu vědeckých kariér pro mladou generaci.

Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků – podpora programů dalšího vzdělávání v oblasti zavádění nových metod a forem do výuky, řízení a evaluace práce škol, specifika práce se žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami a práce se žáky a studenty mimořádně nadanými; rozvíjení znalosti cizích jazyků a počítačové gramotnosti; zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků.

Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách – rozvoj zejména bakalářských a doktorských studijních programů ve vazbě na plnění cílů Boloňské deklarace; podpora distančních a kombinovaných forem studia; podpora mezinárodní spolupráce; rozvoj spolupráce s podniky a s institucemi z oblastí výzkumu a vývoje.

Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami – podpora začlenění znevýhodněných žáků a studentů (např. sociálně znevýhodněných, zdravotně znevýhodněných a zdravotně postižených) do vzdělávacích programů škol běžného typu; podpora motivačních programů žáků a studentů jako prevence předčasného opouštění vzdělávacího systému; podpora individualizace vzdělávání nadaných žáků a studentů.

Komu mají prostředky pomáhat, neboli cílovými skupinami projektů mohou být:

- žáci
- studenti
- pedagogičtí pracovníci
- akademičtí pracovníci
- osoby, které předčasně ukončili vzdělávací systém³⁵

³⁵ *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na:

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>.

[cit. 2012-11-02]

Kdo může o podporu žádat:

- školy
- veřejné instituce (tj. orgány územně správních celků včetně organizací těmito orgány zřizovaných, dále Akademie věd ČR a další veřejné výzkumné instituce podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, organizační složky státu, případně další subjekty zřizované zákonem)
- nestátní neziskové organizace

4.3.6. Prioritní osa 4 - Technická pomoc

Cílem této prioritní osy je zajištění efektivní a účinné implementace OPPA. V rámci této prioritní osy jsou financovány především aktivity, které podporují řízení, realizaci, kontrolu, monitorování, hodnocení a publicitu OPPA.

Oblasti podpory:

Podpora řízení programu – zajištění přípravy, výběru, kontrahování a monitorování projektů; zajištění a rozvoj administrativní kapacity; audit a kontrola projektů; zajištění činnosti Monitorovacího výboru; zajištění provozu a rozvoje elektronického řídicího a monitorovacího systému; zabezpečení povinností řídicího orgánu.

Doplňkové činnosti související s realizací programu – realizace komunikačního plánu OPPA; příprava a provádění evaluací, hodnocení, analýz a sledovacích studií; posilování absorpční kapacity.³⁶

Financování prioritních os:

OPPA disponuje s finančními prostředky z Evropského sociálního fondu. Celkový příspěvek Společenství do rozpočtu OPPA je 108 385 242 €. Největší podíl finančních prostředků připadá pro prioritní osu 1, na každou z prioritních os 2 a 3 je v rozpočtu programu z ESF připravena zhruba 1/3 prostředků.

³⁶ *Operační program Praha Adaptabilita*. Magistrát hlavního města Prahy. [online]. Dostupné z: <<http://www.prahafondy.eu/cz/oppa.html>>. [cit. 2012-11-02]

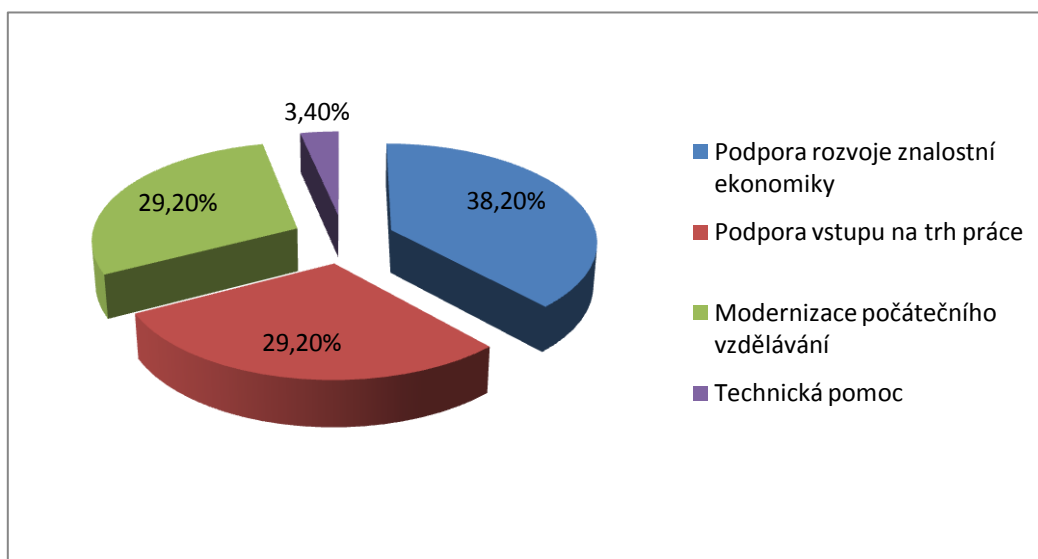
Tabulka č. 2.: Rozdělení prostředků na prioritní osy OPPA (jen ESF; v €)

Prioritní osa	Podíl na celkové alokaci OPPA	Příspěvek Společenství
Podpora rozvoje znalostní ekonomiky	38,2%	41 420 073,00
Podpora vstupu na trh práce	29,2%	31 610 056,00
Modernizace počátečního vzdělávání	29,2%	31 610 056,00
Technická pomoc	3,4%	3 745 057,00
Celkem	100,0%	108 385 242,00

Zdroj: Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na:

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>.

Obrázek č. 4.: Rozdělení prostředků OPPA na prioritní osy

Zdroj: Magistrát hlavního města Prahy, interní materiály

4.4. Příspěvek OPPA k cílům EU

4.4.1. Příspěvek OPPA k cílům Lisabonské strategie

Lisabonská strategie ve značné míře zdůrazňuje potřebu systémových a reformních opatření, u kterých se nedá očekávat výraznější příspěvek OPPA, protože tento program je svým charakterem regionální a neobsahuje komponenty mající přímou vazbu na změnu systémů na národní úrovni. Označení prostředků OPPA ve vztahu k Lisabonské strategii je v rámci OPPA indikativní. S výjimkou technické pomoci, která je klasifikována jako prioritní témata 85 a 86, jsou všechny ostatní části OPPA klasifikovány v prioritních tématech přispívajících k plnění Lisabonské strategie. Z celkového příspěvku ESF (108 385 242 €) je tak 96,5 % (104 640 185 €) označeno ve smyslu čl. 9 odst. 3 Nařízení 1081/2006 jako přispívající k vymezeným prioritám Společenství.³⁷

4.4.2. Příspěvek OPPA k cílům strategie Evropa 2020

Obdobně jako v případě Lisabonské strategie stanovuje také Strategie Evropa 2020 systémová a reformní opatření na úrovni EU. V oblastech podporovaných z OPPA nelze předpokládat zásadní příspěvek OPPA k plnění takto vytýčených celoevropských cílů, a to s ohledem na regionální charakter tohoto operačního programu, který neobsahuje komponenty mající přímou vazbu na změny systémů na národní úrovni. Nicméně lze nalézt průnik mezi oblastmi podporovanými v rámci projektů OPPA a stěžejními iniciativami Strategie Evropa 2020, a to zejména v prioritní ose 3.

Jedná se o iniciativu „Inovace v unii“, kde je požadováno posílení spolupráce mezi univerzitami, výzkumnými subjekty, podniky a zajištění dostatečného počtu absolventů vědeckých, matematických a technických studií a zaměření školních vzdělávacích programů na kreativitu, inovace a podnikání. Činnosti na podporu těchto cílů jsou podporovány v prioritní ose 3 OPPA v rámci všech dosud vyhlášených výzev. Ve 4. výzvě vyhlášené v roce 2011 byla na středních školách podporována výhradně

³⁷ *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na:

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>.

[cit. 2012-11-05]

podpora rozvoje matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti žáků. Na vysokých školách je soustavně podporována inovace studijních programů s cílem posílit jejich profesní orientaci (např. prostřednictvím rozvoje spolupráce s podniky a výzkumnými institucemi formou odborných praxí nebo plnění studijních úkolů studentů).

Celkově je možné investice, které OPPA směřuje do počátečního vzdělávání v hl. m. Praze, považovat za příspěvek k naplňování stěžejní iniciativy „Mládež v pohybu“, zejména v oblasti zkvalitnění vzdělávání a odborné přípravy a zlepšení výsledků vzdělávání.

Dále je možné spatřovat v rámci podporovaných aktivit v prioritní ose 1 a 2 příspěvek OPPA ke stěžejní iniciativě „Program pro nové dovednosti a pracovní místa“. V rámci prioritní osy 2 se jedná především o aktivity na podporu sladění pracovního a rodinného života (např. prostřednictvím podpory firemních školek). V rámci prioritní osy 1 jsou realizovány aktivity v oblasti dalšího profesního vzdělávání, které byly ve 4. výzvě cíleny na skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce (zdravotně znevýhodnění, starší pracovníci, zaměstnanci na mateřské či rodičovské dovolené a zaměstnanci do 1 roku od ukončení mateřské či rodičovské dovolené a také zaměstnanci s nižší kvalifikací).

V prioritní ose 2 jsou soustavně podporovány cílové skupiny uváděné jako zvláště ohrožené v rámci iniciativy „Evropská platforma pro boj proti chudobě“ a sice zdravotně postižení, menšiny, Romové a také lidé bez domova.

4.5. Finanční plán OPPA

Celková alokace OPPA dosahuje 127,5 mil. €. Prostředky ze zdrojů EU kryjí 85 % rozpočtu programu, národní podíl spolufinancování zajišťují hl. m. Praha a Česká republika, která prostředky poskytuje ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj. Státní rozpočet České republiky je ve výši 7,5 % zapojen do financování projektů schválených k financování nejpozději 22. září 2010, u později schválených projektů zapojen není.³⁸

³⁸ *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011.* Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na:

Podpora z OPPA není vždy poskytována na 100% nákladů. Spolufinancování z vlastních zdrojů příjemce je nutné, když je podpora poskytována v režimu některé z tzv. blokových výjimek ze zákazu veřejné podpory. U některých projektů je nad rámec pravidel veřejné podpory hlavním městem Prahou vyžadováno spolufinancování ze zdrojů příjemce, aby bylo zřejmé, že daná organizace má o realizaci projektu skutečně zájem. Přesné procento tohoto spolufinancování je vždy stanoveno ve výzvě k předkládání projektových žádostí. Liší se pro různě velké podniky a také se zohledňuje typ organizace.³⁹

Informace o finančním plánu dle jednotlivých roků obsahuje následující tabulka.

Tabulka č. 3.: Finanční plán OPPA na období 2007–2013 (jen ESF, v €)

Rok	Strukturální fondy (ESF)
2007	14 579 111,00
2008	14 870 693,00
2009	15 168 107,00
2010	15 471 469,00
2011	15 780 898,00
2012	16 096 517,00
2013	16 418 447,00
Celkem	108 385 242,00

Zdroj: *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na:

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>.
[cit. 2012-11-06]

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>.
[cit. 2012-11-05]

³⁹ *Průvodce Operačním programem Praha – Adaptabilita*, Magistrát Hlavního města Prahy. S.12.

5. Realizace projektů z OPPA

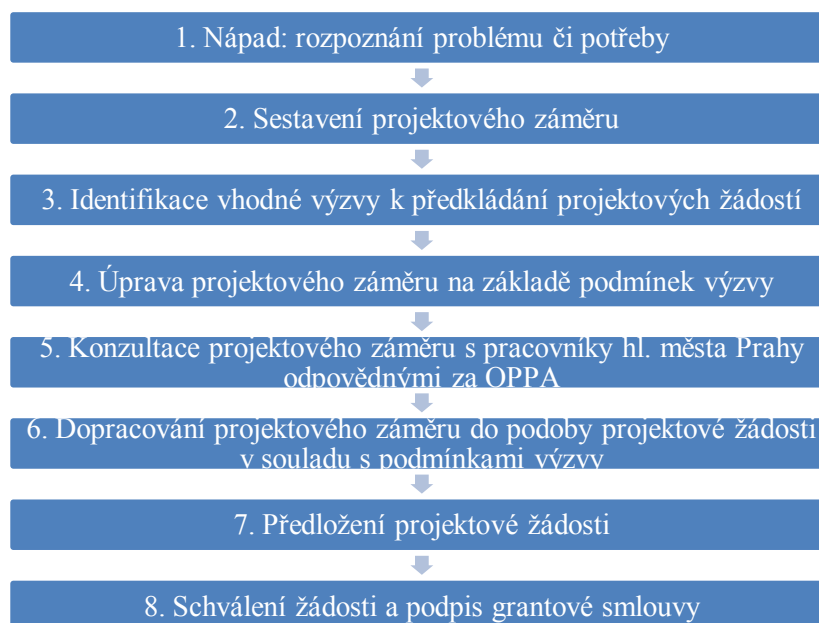
5.1. Příprava projektu

Příprava projektu by se v organizacích neměla podceňovat, je to jeden z nejdůležitějších kroků pro úspěšný projekt a pro získání grantu z operačního programu. Již na přípravě projektu by měl být sestaven realizační tým, který bude spolupracovat a vytvářet postupně kroky kupředu k získání podpory pro svoji organizaci.

První myšlenkou organizace při přípravě projektu by mělo být tzv. rozpoznání problému či potřeby. Dále by mělo následovat sestavení projektového záměru tj. čeho by chtěla organizace dosáhnout. Samozřejmostí pro přiznání grantu z OPPA je odůvodnění potřebnosti, následovat by měla specifikace postupu realizace a potřebných zdrojů. Neméně důležitým pro přípravu projektu je i časový harmonogram realizace projektu. Posléze by měl realizační tým zařadit svůj projekt do vhodné výzvy operačního programu a upravit projektový záměr na základě podmínek vybrané výzvy.

Pracovníci hlavního města Prahy jsou k dispozici realizačnímu týmu organizací, tudíž po konzultaci s pracovníky následuje předložení projektové žádosti v termínu dle výzvy. Finálem příprav projektu je následně schválení žádosti a nakonec podpis grantové smlouvy.

Obrázek č. 5.: Postup pro přípravu projektu

Zdroj: Magistrát hlavního města Prahy, interní materiály

5.2. Schvalování projektů

5.2.1. Pravidla úspěšnosti projektů

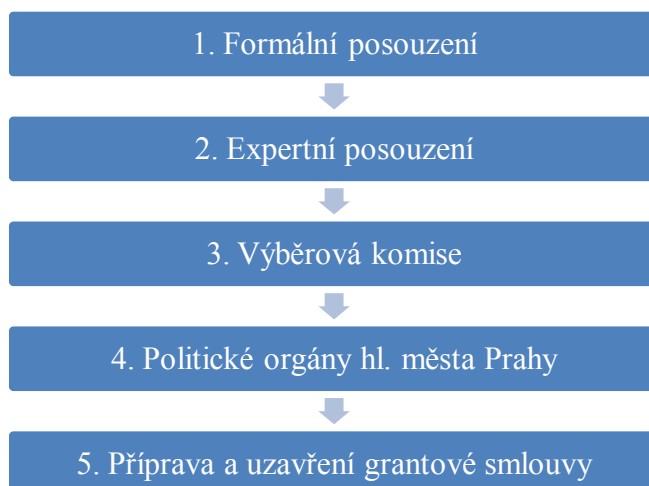
Pro úspěšnost v získání podpory, je potřeba aby projekt splňoval základní kritéria, jako například:

- musí být zaměřený na region hlavního města Prahy (tj. lidé, kterým je projekt určen, musí být spojeni s Prahou. Musí zde pracovat, chodit do školy aj.)
- realizace projektu nesmí být delší než 30 měsíců
- rozpočet projektu musí být minimálně 1 milion korun
- cíle a aktivity projektu musí být v souladu s vymezenými cíli a aktivitami ve výzvě k předkládání projektových žádostí
- předkladatel žádosti musí patřit mezi oprávněné žadatele dle výzvy
- žadatel musí zajistit spolufinancování projektu (pokud je ve výzvě stanoveno)

Úspěšnost projektu zajišťuje důkladná příprava a promyšlení potřebnosti projektu. Organizace by s přípravou projektu měla začít s dostatečným předstihem aby realizační tým dobře promyslel a naplánoval všechny etapy realizace projektu.

5.2.2. Schvalovací proces projektových žádostí

Obrázek č. 6.: Schvalovací proces předložených žádostí

1. Formální posouzení – toto stádium posouzení žádosti trvá max. 4 týdny. Ověřuje se zde, zda projekt je v souladu s výzvou (tj. např. zda je podpora žádána na aktivity, které ve výzvě byly uvedené jako podporované apod.). Dále zde probíhá ověření formálních náležitostí žádosti.

2. Externí posouzení – toto stádium trvá max. 6 týdnů. Zde ověřují experti na věcnou oblast, které se žádost týká, kvalitu projektového záměru. Každý projekt hodnotí minimálně 2 hodnotitelé.

3. Výběrová komise – toto stádium posouzení žádosti trvá max. 4 týdny. Komise zde projednává projekty, které v expertním posouzení získaly dostatečný počet bodů. Výsledkem tohoto stádia schvalovacího procesu je seznam projektů doporučených k financování.

4. Politické orgány hlavního města Prahy – trvání tohoto stádia je max. 6 týdnů. Projekty se zabývá Rada hl. Města Prahy a Výbor evropských fondů Zastupitelstva. Zastupitelstvo hl. Města Prahy vydává konečné rozhodnutí o schválení projektů.

5. Příprava a uzavření grantové smlouvy – poslední krok schvalovacího procesu trvá max. 4 týdny.

5.3. OPPA v roce 2011

5.3.1. Přehled provádění operačního programu

Tabulka č. 4.: Milníky realizace programu v roce 2011

5.1., 23.3., 13.4., 14.4., 12.5., 15.6., 23.6., 20.7.2011	Uskutečněny workshopy pro příjemce ze 3. výzvy s názvem „OPPA: Zpracování monitorovací zprávy“
18.1., 16.2., 23.2., 2. 3. 2011	Uskutečněny workshopy pro příjemce ze 3. výzvy s názvem „OPPA: Zahájení realizace projektu“
20.1., 17.2., 28.2., 8. 3. 2011	Uskutečněny workshopy pro příjemce ze 3. výzvy s názvem „OPPA: Zadávací řízení“
25. 3. 2011	Odeslání Výkazu výdajů EK v návaznosti na 5. certifikaci výdajů
30. 3. 2011	7. zasedání Společného monitorovací výboru
20. 4. 2011	Poukázání platby EK v návaznosti na 5. certifikaci výdajů
4. 5. 2011	Vyhlášení 4. výzvy OPPA
5. 5. 2011	Odeslání Výroční zprávy za rok 2010 EK
12.5., 17.5., 8.6.2011	Uskutečněny semináře pro žadatele ze 4. výzvy
19.5., 17.6.2011	Uskutečněny semináře pro žadatele ze 4. výzvy s názvem „Jak pracovat s formulářem žádosti“

14. – 24.6.2011	Audit OPPA prováděný auditním týmem Generálního ředitelství Evropské komise pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování
27.6.; 12.7.2011	Předloženy dvě projektové žádosti v rámci výzvy přímého přidělení prioritní osy 3
13. 7. 2011	Ukončení příjmu projektových žádostí 4. výzvy OPPA
5. 8. 2011	Odeslání Výkazu výdajů EK v návaznosti na 6. certifikaci výdajů
17. 8. 2011	Ukončení formálního posouzení projektových žádostí ze 4. výzvy
24.8.2011 – 5.9.2011	Proběhlo 7. hlasování per rollam Společného monitorovacího výboru OPPA a OPPK - vzetí na vědomí Zprávy o realizaci OPPA za první pololetí 2011
15.9.2011	Schválení Výroční zprávy za rok 2010 EK
16. 9. 2011	Poukázání platby EK v návaznosti na 6. certifikaci výdajů
29.9.2011	Předloženy dvě projektové žádosti v rámci výzvy přímého přidělení prioritní osy 2
5. 10. 2011	Ukončení expertního posouzení projektových žádostí ze 4. výzvy
24.10.2011	Jednání Výběrové komise k projektům prioritní osy 2 předloženým v rámci 4. výzvy

Zdroj: *Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011*. Magistrát Hlavního města Prahy.[online]. Dostupné na:

<http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>.

[cit. 2012-11-07]

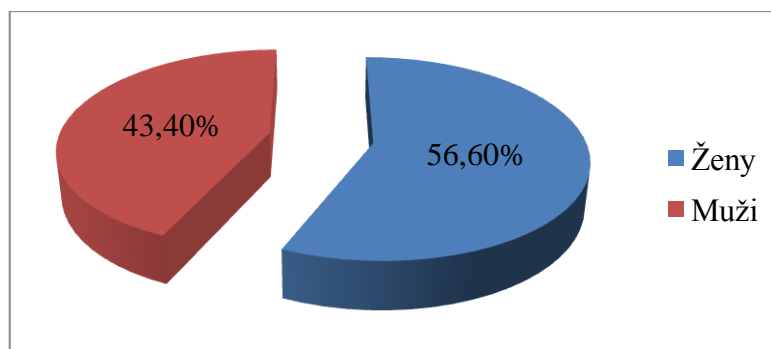
5.3.2. Účastníci OPPA

Operační programy spolufinancované z ESF mají za povinnost monitorovat a zaznamenávat údaje o účastnících projektů.

Účastníci podle pohlaví:

Jelikož se OPPA velmi zaměřuje na oblast sociálních a navazujících služeb, je zřejmé, že většina účastníků programu jsou ženy. Je to i z důvodu, že mezi klíčové aktivity OPPA patří podpora osob vracející se na trh práce po delším přerušení, zejména rodičů končících rodičovskou dovolenou.

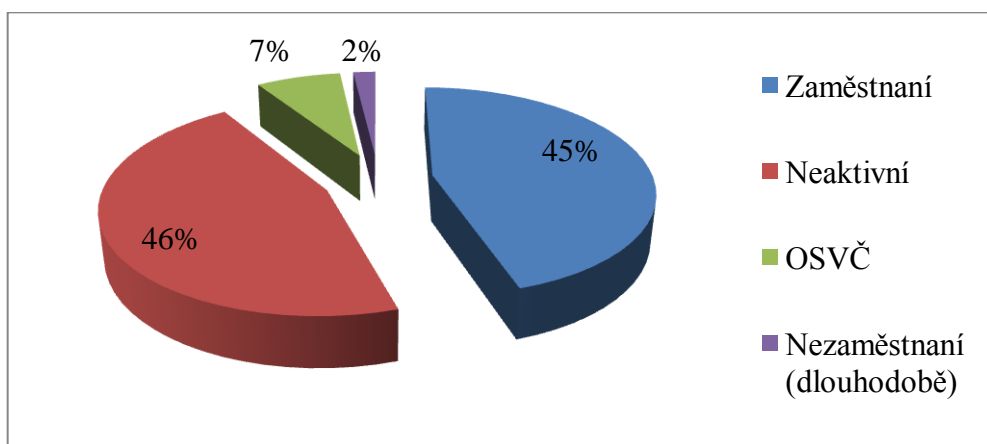
Graf č.1.: Účastníci OPPA podle pohlaví

Účastníci OPPA z pohledu postavení na trhu práce:

Z pohledu postavení na trhu práce jsou obě skupiny velmi vyrovnané. Počet zaměstnaných a neaktivních účastníků má skoro stejně vysokou hladinu. Takto vysoké procento osob neaktivních na trhu práce způsobuje jednoznačně to, že program OPPA má jeden ze specifických cílů zaměřen na zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy lidí, které odpovídají požadavkům trhu práce. V rámci tohoto specifického cíle, na který se zaměřuje prioritní osa 3, jsou podpořenými osobami z velké části studenti a žáci, tudíž neaktivní na trhu práce.

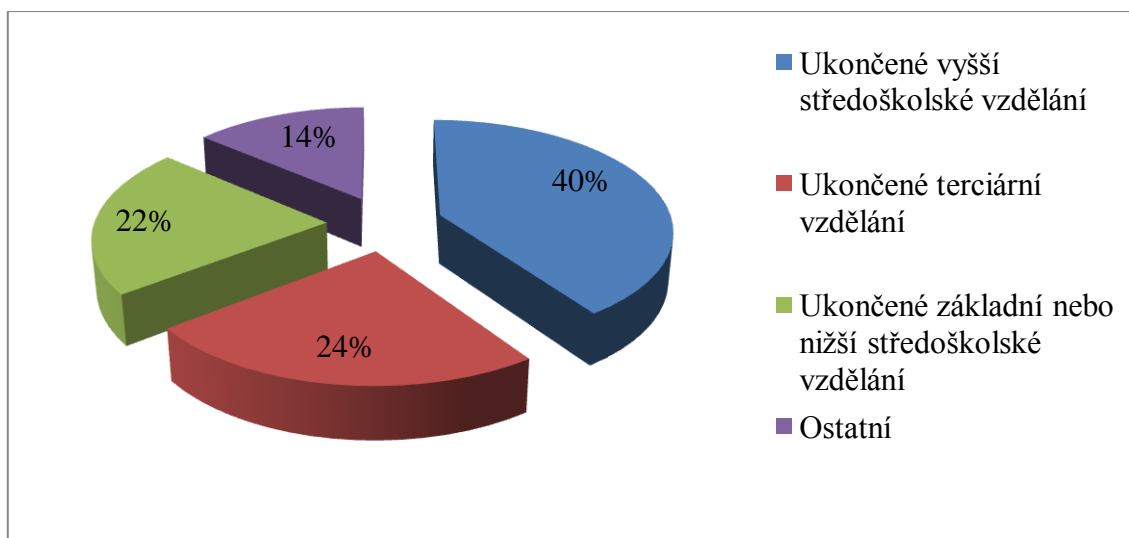
Graf č. 2.: Účastníci OPPA podle postavení na trhu práce

Účastníci OPPA podle vzdělání:

Z pohledu vzdělání tvoří nejpočetnější skupinu osoby s vyšším středoškolským vzděláním. Dále skupiny účastníků, kteří následují viz. níže v grafu.

Graf č. 3.: Účastníci OPPA podle vzdělání

5.3.3. Realizace projektů dle prioritních os

Prioritní osa 1

Jak již bylo zmíněno, prioritní osa 1 je zaměřena na zvýšení profesní mobility a adaptability pracovníků a zaměstnavatelů směřující ke zvýšení kvality a produktivity práce. Tento specifický cíl vychází z priority ESF pro Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost podle nařízení Rady (ES) č. 1081/2006, čl. 3, odst. 1 a).

Mezi podporované aktivity prioritní osy patří:

- Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání
- Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji
- Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí

Řídící orgán obecně rozlišuje mezi následujícími skupinami podporovaných aktivit:

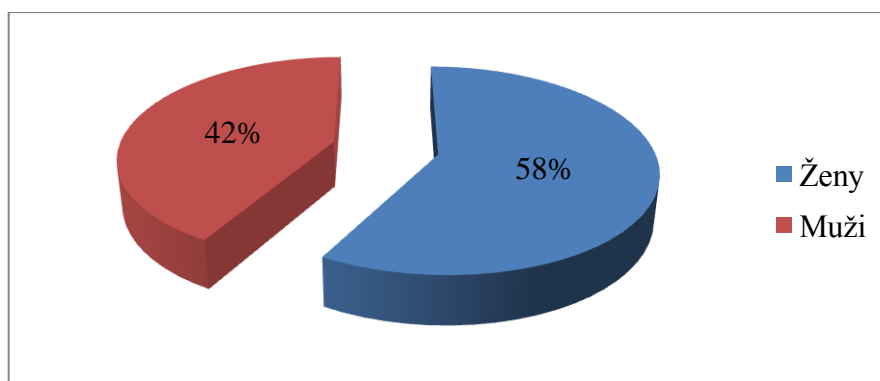
- Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce, případně partnera
- Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a osob samostatně výdělečně činných
- Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

Prioritní osa 1 byla v roce 2011 splňována prostřednictvím realizace grantových projektů podpořených na základě 1., 2. a 3. výzvy. Objem finančních prostředků OPPA na prioritní osu 1 v roce 2011 činil 945,5 mil. Kč (36,5 mil. €). V květnu roku 2011 proběhla také 4.výzva na 2 tematické oblasti v rámci této prioritní osy, na kterou je vyčleněn objem finančních prostředků ve výši 130 mil. Kč (5,0 mil. €).

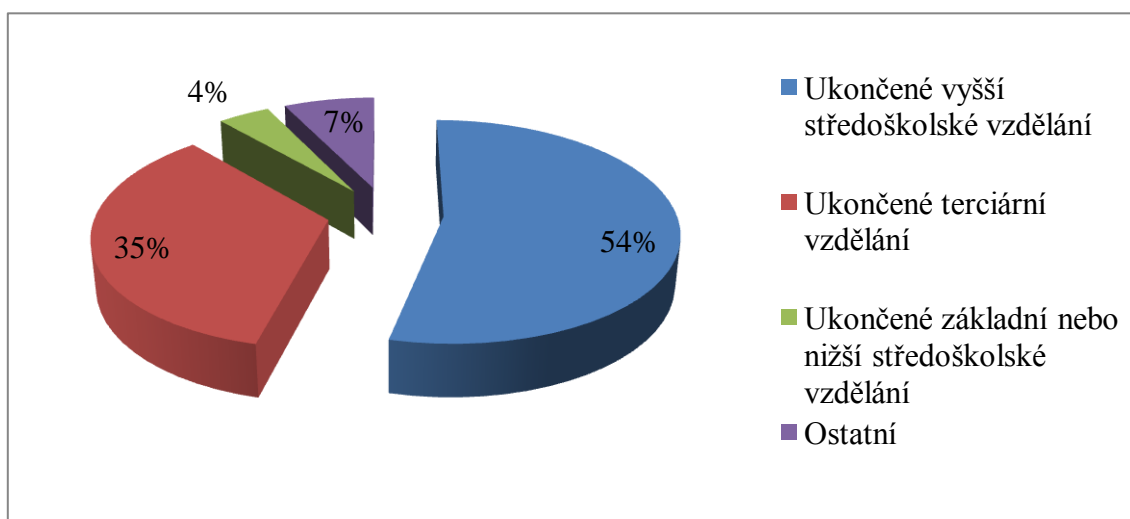
Zhodnocení prioritní osy 1:

V rámci prioritní osy 1 bylo v roce 2011 podpořeno 24 615 osob, v rámci 270 projektů. Oproti roku 2010 se počet osob velmi zvýšil stejně jako počet projektů. V roce 2010 v rámci prioritní osy 1, bylo podpořeno 13 368 osob, v rámci 267 projektů. Skoro dvojnásobný počet podpořených osob vykazuje velký úspěch prioritní osy. Příčinou nárůstu počtu osob je fakt, že řídicí orgán zjednodušil administraci a řízení projektů. Nárůst počtu projektů je způsoben zejména tím, že jsou rozpočtově menší.

Graf č. 4.: Počet podpořených osob v rámci prioritní osy 1 podle pohlaví

Graf č. 5.: Počet podpořených osob v rámci prioritní osy 1 podle dosaženého ukončeného vzdělání

Prioritní osa 2

Jak již bylo zmíněno, prioritní osa 2 je zaměřena na zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a zvýšení jejich účasti na trhu práce. Tento specifický cíl vychází z priority ESF pro Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost podle nařízení Rady (ES) č. 1081/2006, čl. 3, odst. 1 c).

Mezi podporované aktivity prioritní osy patří:

- Začleňování znevýhodněných osob
- Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob
- Podpora souladu pracovního a soukromého života
- Rozvoj kapacit malých organizací

Řídící orgán obecně rozlišuje následující skupiny podporovaných aktivit:

- Začleňování znevýhodněných osob
- Podpora souladu pracovního a soukromého života

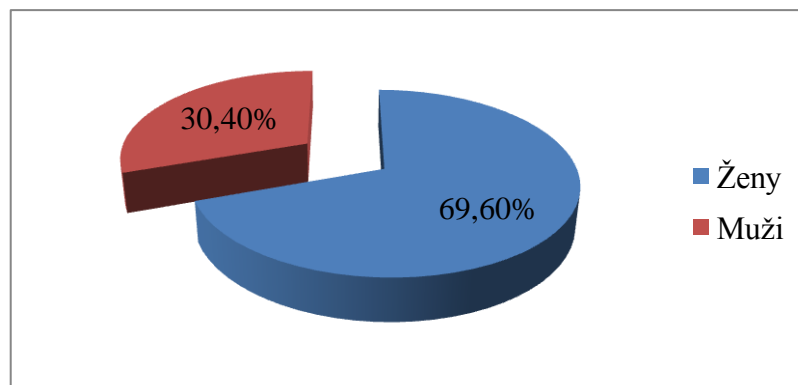
Cíle prioritní osy 2 byly v roce 2011 naplňovány prostřednictvím realizace projektů podpořených na základě 1. a 2. výzvy. Objem finančních prostředků poskytnutých v rámci výzev prioritní osy 2 činí 352,8 mil. Kč (13,6 mil €). V průběhu roku 2011 proběhla dále

4.výzva k předkládání grantových projektů, na kterou byl vyčleněn finanční obnos ve výši 110 mil. Kč (4,2 mil €).

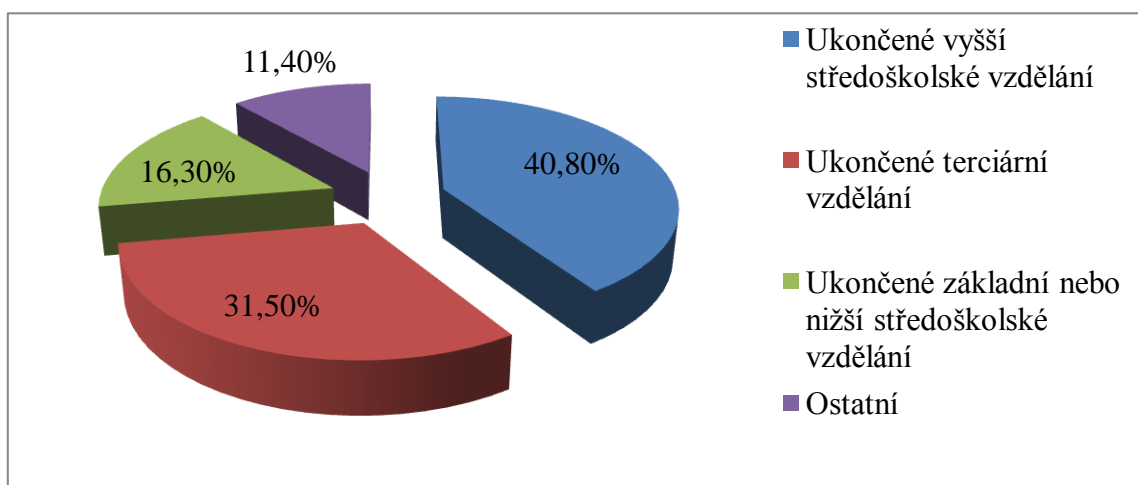
Zhodnocení prioritní osy 2:

V roce 2011 bylo v rámci prioritní osy 2 podpořeno 7 403 osob, v rámci 69 projektů. Oproti roku 2010 je v počtu podpořených osob vidět velký nárůst. Skoro trojnásobný. V roce 2010 v rámci prioritní osy 2 bylo podpořeno 2 484 osob, v rámci 69 projektů. Je tedy zřejmé, že organizace začleňují do projektů čím dál více osob. Markantní rozdíl je mezi rokem 2009 a 2011, v roce 2009 se zúčastnilo prioritní osy 2 „pouze“ 118 lidí. Je tedy zřejmé, že v roce 2011 bylo podpořeno v rámci prioritní osy 2, šedesát dva krát více osob než v roce 2009.

Graf č. 6.: Počet podpořených osob v rámci prioritní osy 2 podle pohlaví

Graf č. 7.: Počet podpořených osob v rámci prioritní osy 2 podle dosaženého ukončeného vzdělání

Prioritní osa 3

Jak již bylo zmíněno, prioritní osa 3 je zaměřena na zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy lidí tak, aby tato příprava odpovídala požadavkům trhu práce. Tento specifický cíl vychází z priority ESF pro Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost podle nařízení Rady (ES) č. 1081/2006, čl. 3, odst. 1 d).

Specifický cíl je naplňován intervencemi zaměřenými na zvyšování dostupnosti a kvality nabídky vzdělávání tak, aby odpovídalo požadavkům trhu práce a znalostní společnosti. Podporováno je počáteční vzdělávání a posilování vazeb mezi počátečním a dalším vzděláváním.

Mezi podporované aktivity prioritní osy patří:

- Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ
- Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků
- Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ
- Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami

Při implementaci Řídící orgán vymezuje následující skupiny podporovaných aktivit:

- Zkvalitňování vzdělávání na SŠ
- Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

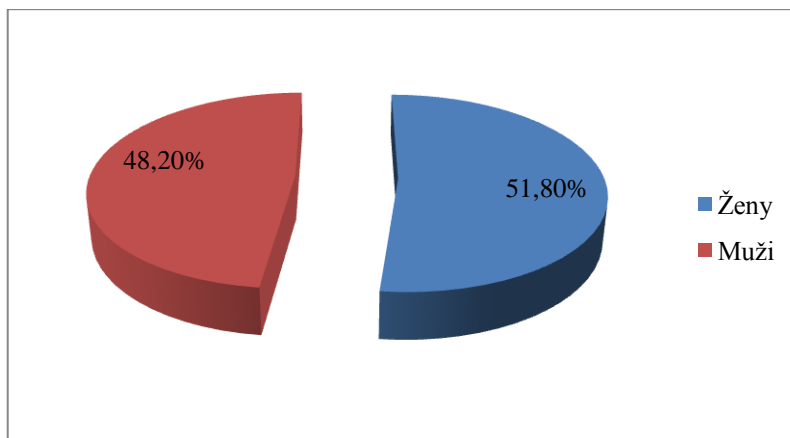
- Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ
- Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Cíle prioritní osy 3 byly v roce 2011 naplňovány prostřednictvím 1., 2. a 3. výzvy. Objem finančních prostředků určených na tyto 3 výzvy činil 643,7 mil. Kč (24,8 mil. €). V průběhu roku 2011 byla zahájena také 4. výzva k předkládání projektů v rámci prioritní osy 3. Pro tuto 4. výzvu byl vyčleněn finanční obnos ve výši 110 mil. Kč (4,2 mil. €).

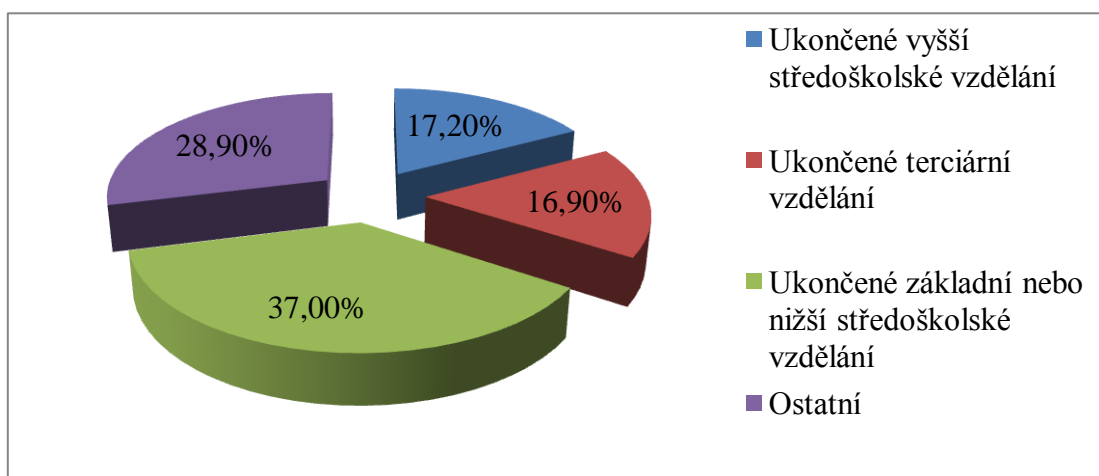
Zhodnocení prioritní osy 3:

V roce 2011 bylo v rámci prioritní osy 3 podpořeno 26 360 osob, v rámci 145 projektů. Opět je zde vidět markantní nárůst v počtu podpořených osob oproti předešlým rokům této prioritní osy. V roce 2009 bylo podpořeno v rámci prioritní osy 3 „pouze“ 2 855 osob, v roce 2010 bylo podpořeno 11 315 osob. Oproti roku 2009 je zde viditelný skoro desítnásobný rozdíl v počtu účastníků. Stejně tak roste počet podpořených projektů, v roce 2009 v rámci prioritní osy 3 bylo podpořeno „pouze“ 50 projektů.

Graf č. 8.: Počet podpořených osob v rámci prioritní osy 2 podle pohlaví

Graf č. 9.: Počet podpořených osob v rámci prioritní osy 3 podle dosaženého ukončeného vzdělání

Prioritní osa 4

Jak již bylo zmíněno, cíl této osy představuje zajištění efektivní a účinné implementace OPPA. V rámci této prioritní osy jsou financovány především aktivity, které podporují řízení, realizaci, kontrolu, monitorování, hodnocení a publicitu OPPA.

Mezi podporované aktivity prioritní osy 4 patří:

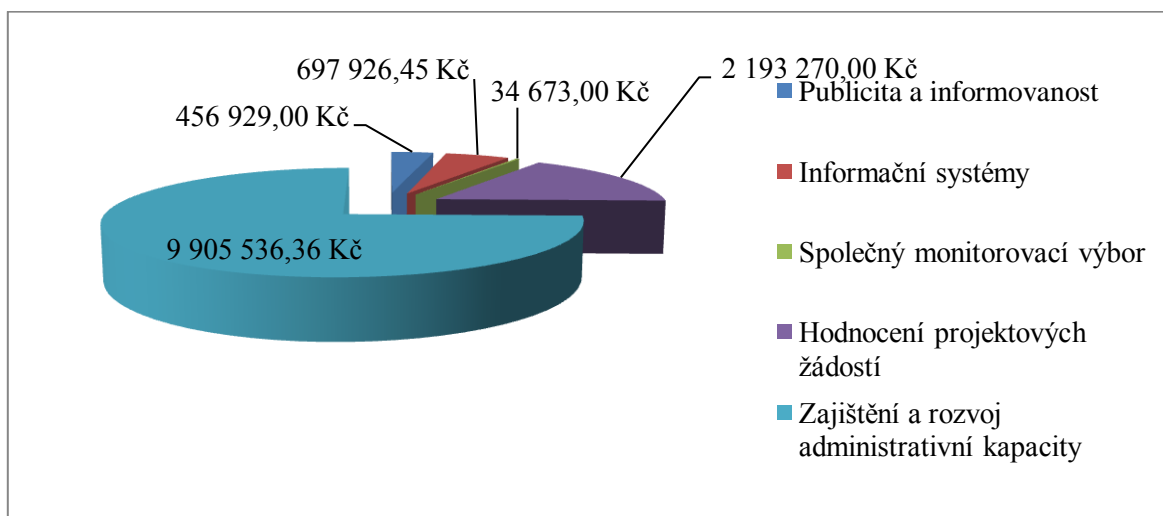
- Podpora řízení programu
- Doplnkové činnosti související s realizací programu

Cíle prioritní osy 4 v roce 2011 byly naplňovány prostřednictvím projektu „Technická pomoc OPPA 2011 – 2015“. Projekt byl schválen Zastupitelstvem hlavního města Prahy v září roku 2010. Tento projekt v rámci prioritní osy 4 navazuje na projekt z předešlých let „Technická pomoc OPPA 2008 – 2010“. Projekt tedy zahrnuje veškeré činnosti spojené s technickou pomocí pro roky 2011 až 2015. Pro tento projekt je vyhrazen finanční obnos ve výši 75,9 mil. Kč (2,93 mil. €).

Zhodnocení prioritní osy 4:

V roce 2011 bylo v rámci prioritní osy 4 již vyčerpán finanční obnos ve výši 13,2 mil. Kč (0,51 mil. €) V rámci této osy se během roku 2011 uskutečnilo 135 školení, seminářů, workshopů, konferencí a ostatních podobných aktivit, které jsou určeny pro žadatele projektů. Těmito aktivitami je nabídnuta tzv. pomoc žadatelům a díky nim se zvyšuje počet úspěšně realizovaných projektů v rámci OPPA.

Graf č. 10.: Realizované aktivity v roce 2011 v rámci Technické pomoci prioritní osy 4

5.3.5. Finanční čerpání z OPPA

Čerpání z programu OPPA se odvíjí od postupu realizace podpořených projektů. V každé monitorovací zprávě musí příjemce vyúčtovat a doložit uskutečněné výdaje projektu. Údaje z finanční části monitorovací zprávy jsou evidovány jako žádosti o platbu. Hlavní město Praha vyúčtované výdaje příjemců kontroluje a následně je po jejich schválení zařazuje do tzv. souhrnných žádostí o platbu, na jejichž základě dochází k čerpání prostředků z bankovního účtu Platebního a certifikačního orgánu.

V roce 2011 příjemci předložili v rámci OPPA celkem 728 monitorovacích zpráv obsahujících vyúčtované výdaje projektu. Hlavní město Praha ze 728 zpráv schválilo v roce 2011 monitorovacích zpráv 707.

Řídící orgán v roce 2011 vypracovával souhrnné žádosti o platbu a předkládal je Platebnímu a certifikačnímu orgánu v souladu se stanoveným harmonogramem. Celkem bylo v roce 2011 vypracováno 14 souhrnných žádostí. Všechny z nich byly PCO schváleny

v plné výši, přičemž 13 z nich bylo schváleno v termínu do 31. prosince 2011. Objem prostředků zahrnutých v roce 2011 do souhrnných žádostí dosáhl 21,3 mil. € (525,7 mil. Kč), což odpovídá 19,7 % alokace OPPA, objem výdajů schválených Platebním a certifikačním orgánem do konce roku 2011 je 19,4 mil. € (476,5 mil. Kč). Také certifikace výdajů OPPA probíhala v roce 2011 dle standardního harmonogramu, tj. celkem proběhly 3 certifikace, a to za období k 31. lednu, 31. květnu a 15. září 2011. Všechny certifikace proběhly úspěšně, veškeré výdaje navržené Řídícím orgánem k certifikaci byly PCO odsouhlaseny a ve formě Výkazu výdajů byly odeslány EK. Celkem byly k 31. prosinci 2011 certifikovány veřejné výdaje OPPA ve výši 39,7 mil. € (991,2 mil. Kč)

V návaznosti na vyúčtované výdaje byly v roce 2011 projektům z 1., 2. a 3. výzvy průběžně poskytovány zálohové platby na úhradu výdajů projektů. Celkem bylo v roce 2011 na účty příjemců podpory poukázáno 459,8 mil. Kč (tj. 17,7 mil. €), kumulovaně za celou dobu implementace OPPA pak toto číslo dosahuje 1 766,7 mil. Kč (tj. 68,2 mil. €). Kurz pro veškeré převody měn je 25,91 Kč/€.

5.4. Zhodnocení OPPA

Globálním cílem operačního programu Praha – Adaptabilita je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny. Naplnění globálního cíle OPPA v časovém horizontu programu přispěje k posílení udržitelného socioekonomického rozvoje regionu a ke zvýšení významu hlavního města Prahy v porovnání s ostatními metropolemi členských států Evropské Unie.

Během roku 2011 probíhala implementace OPPA ve všech oblastech. Ve vyhlásování nových výzev k předkládání projektových žádostí, realizace dříve schválených projektů, kontroly, certifikace aj. Věcný a finanční pokrok programu byl v roce 2011 velmi markantní. Dosažené hodnoty monitorovacích ukazatelů jsou na velmi vysoké úrovni. Nelze opomenout to, že čerpání prostředků z OPPA umísťuje tento program na přední příčky mezi nejlépe čerpající programy spolufinancované z Evropského sociálního fondu v České Republice. Při zhodnocení čerpání programu je zřejmé, že alokované prostředky pro rok 2011 jsou úspěšně vyčerpány.

V roce 2011 v rámci OPPA probíhala realizace více než čtyř set projektů podpořených v rámci 1., 2. a 3. výzvy v rámci všech prioritních os. Dále byla v roce 2011 vyhlášena 4. výzva k předkládání projektových žádostí v rámci prioritní osy 1, Prioritní osy 2 a taktéž v rámci prioritní osy 3. Ke schválení podpory v rámci 4. Výzvy došlo usneseními Zastupitelstva hlavního města Prahy dne 15. prosince 2011 pro více než stovku projektů.

Jak již bylo uvedeno, rok 2011 přečkal očekávání v počtu podpořených osob, stejně tak v počtu schválených projektů v rámci OPPA. Celkově za rok 2011 bylo podpořeno 58 378 osob ve všech prioritních osách programu. Schválený počet projektů je oproti minulým rokům také vyšší, tj. 484 projektů bylo schváleno v roce 2011 v rámci prioritní osy 1, prioritní osy 2 a prioritní osy 3. Prioritní osa 4 je nedílnou a velmi důležitou součástí OPPA. Z této prioritní osy 4 bylo v roce 2011 již vyčerpáno 13,2 mil. Kč. Počet aktivit prioritní osy 4, která zahrnuje workshopy, semináře a další aktivity pro žadatele a příjemce, se v roce 2011 vyšplhal na 135. Částka vložená do aktivit této prioritní osy byla zajisté velkou podporou pro takový úspěch v počtu podpořených osob a v počtu schválených projektů.

Celkem z operačního programu Praha – Adaptabilita od roku 2007 již bylo vyčerpáno 1 766,7 mil. Kč. V porovnání s jinými programy financovanými z Evropského sociálního fondu, OPPA vykazuje velmi uspokojivý objem vyčerpaných prostředků.

Z tabulky níže je zřejmé, že ve všech uvedených ukazatelích, OPPA jde správným směrem. Jednak se rok od roku zvyšuje počet úspěšně podpořených osob, stejně tak i počet podpořených projektů v rámci prioritní osy 1, prioritní osy 2 a prioritní osy 3. Prioritní osa 4, neboli Technická pomoc OPPA, vykazuje stejně jako ostatní indikátory rostoucí charakter. Oproti roku 2008 se takřka čtyřnásobně zvýšil počet uskutečněných aktivit (seminářů, workshopů aj.) pro žadatele a příjemce podpory z OPPA. Nezanedbatelným číslem je i procentuální úspěšnost projektových žádostí. Od počátků programu má toto procento také rostoucí charakter. Šedesátiosmi procentní úspěšnost projektových žádostí je pro OPPA velký úspěch. Jak již bylo zmíněno, tento úspěch je zajisté způsoben i úspěšností 4. Prioritní osy, ve které se daří velmi dobře podporovat a pomáhat jak žadatelům s předkládáním jejich žádostí, ale i se samotnou realizací projektu.

Tabulka č. 5.: Hodnocení OPPA

	2007	2008	2009	2010	2011
Počet úspěšně podpořených osob	0	0	4 447	27 167	58 378
Počet podpořených projektů	0	0	178	483	484
Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů, konferencí a ostatní podobné aktivity	0	39	78	112	135
Míra úspěšnosti projektových žádostí	0%	59%	64%	63%	68%

6. Projekt z OPPA společnosti MEDIATEL spol., s.r.o.

O společnosti Mediatel, spol. s.r.o.:

Společnost Mediatel byla založena v roce 1991, kdy poprvé začala vydávat tištěné telefonní seznamy. Mediatel byl součástí vydavatelské skupiny European Directories S.A. (dříve YBR Group), která sdružuje vydavatele seznamů v České republice, Dánsku, Finsku, Nizozemsku, Polsku, Rakousku, Slovensku, Švédsku a na Gibraltar. V roce 2012 koupila Mediatel od European Directories společnost FCR Media. Ta je jejím novým vlastníkem jak v České, tak ve Slovenské republice.

Zlaté stránky již zdaleka nejsou jejím hlavním produktem, Mediatel je již víc než 20 let v obou zemích předním poskytovatelem inzertních řešení pro malé a střední podniky. Svým zákazníkům nabízí úplnou škálu inzertních řešení od internetových, přes mobilní až po tištěná. Kromě široké škály vlastních produktů a služeb nabízí Mediatel také široký rejstřík produktů internetového marketingu jako je například Google AdWordsTM a Facebook. V současné době je to také Internet123, který poskytuje kompletní on-line prezentaci pro malé a střední podnikatele, mobilní aplikace Chci taxi, Zdravotnický průvodce, Kde jíst a pít, Zlaté stránky, nebo Noční stránky, či virtuální prohlídky Panoramika.cz.

Identifikace projektu společnosti Mediatel, spol. s.r.o.:

Registrační číslo projektu	CZ.2.17/1.1.00/31491
Název projektu	Podpora konkurenceschopnosti Mediatelu se zaměřením na vzdělávání a rozvoj zaměstnanců
Příjemce	Mediatel, spol. s.r.o.
Datum zahájení realizace projektu	1.11.2008
Datum ukončení realizace projektu	31.3.2011

Společnost Mediatel, spol. s.r.o. se zúčastnila OPPA v rámci prioritní osy 1. Místem konání vzdělávacích aktivit byla Praha. Realizace vzdělávacích aktivit probíhala od března 2009 do března 2011.

Realizační tým:

Ve společnosti Mediatel byl vytvořen pro administraci a vedení projektu z OPPA realizační tým :

Jana Rohelová (manažerka projektu)

Božena Bára Kozelková (manažerka projektu)

Veronika Bohmová (koordinátorka projektu)

Johana Dráská (koordinátorka projektu)

Zuzana Šidlichovská (administrátorka a koordinátorka projektu)

Externí dodavatelé:

Pro svůj projekt zaměřený na vzdělávání zaměstnanců si společnost vybrala externí dodavatele. Mezi největší dodavatele patří např.:

ECS Edconsia, s.r.o.

ČNP Consulting, s.r.o.

Ing. Marcel Kubášek – R.M.C.

TUTOR, s.r.o.

MIPECOM s.r.o.

A další neméně významní dodavatelé, kteří přispěli k rozvoji zaměstnanců společnosti Mediatel.

Vzdělávací aktivity:

Společnost Mediatel realizovala vzdělávací aktivity v rámci projektu jako například Rozvoj obchodních dovedností, Rozvoj IT dovedností či Rozvoj jazykových dovedností. Mediatel však také realizoval vzdělávací aktivity nad rámec projektové žádosti z ušetřených prostředků. Mezi tyto vzdělávací aktivity patří například Motivace a energetizace pracovních týmů, Efektivní nábor a osvědčené metody výběru zaměstnanců, Prezentační dovednosti a umění diskuse a mnoho dalších vzdělávacích aktivit.

Podpořené osoby:

Společnost podpořila celkem 309 osob (tj. 154% původního plánu), z toho 292 osob (tj. 171% původního plánu) bylo podpořených úspěšně. Podíl podpořených osob podle pohlaví je téměř vyrovnaný, ženy činí 52% podpořených osob a muži 48%. Z hlediska nejvyššího dosaženého vzdělání je nejvyšší procento zastoupení osob s ukončeným středním vzděláním, to činí 61%. Následují osoby s vysokoškolským vzděláním, ty zastupují 32% z podpořených osob. Zbýlých 7% zastupují osoby s nástavbovým vzděláním. Zapojení osob dle věkové kategorie je rozděleno do 5 stupňů. Nejvyšší procento zastoupení je osob ve věku 36-54 a činí 50%. Dále následuje věková kategorie 25-35 let, která činí 35%. Následuje věk 15-24 let s 9% zastoupení a nakonec věk 55-64 se 6% zastoupením. Z hlediska pracovních pozic se společnosti podařilo zařadit také velice široké spektrum osob.

Projektové cíle:

V rámci úspěšné realizace projektu OPPA se podařilo splnit vytčené cíle. Během realizace byly nezbytné profese proškoleny na nový systém online produktů a byla zajištěna školení, která s tím souvisí. Dokončený projekt pomohl zvýšit kvalitu práce zaměstnanců společnosti prostřednictvím jejich dalšího vzdělávání v oblastech obchodních, manažerských a jazykových dovedností, dále prohloubil počítačovou gramotnost a povědomí o online produktech. Školení byla určena pro stávající, ale i nově příchozí zaměstnance, kterým tak byl usnadněn proces adaptability a rychlého začlenění do pracovních procesů. Nad rámec původně plánovaných kurzů a školení se podařilo společnosti zrealizovat téměř dvacet dalších vzdělávacích aktivit, které flexibilně reagovaly na aktuální potřeby společnosti.

Společnost získala konkurenční výhodu ve smyslu posílení toho nejdůležitějšího zdroje společnosti – lidského kapitálu. Investice do rozvoje lidských zdrojů přinesla osobní prospěch jednotlivým účastníkům a v důsledku tím napomohla i k pozitivnímu rozvoji konkurenceschopnosti Mediatelu.

Zhodnocení realizace projektu:

Cyklus aktivit realizovaných v rámci projektu OPPA proběhl bez komplikací, které by vyžadovaly provést zásadní změny v původně plánované projektové žádosti. Projektové změny byly ovlivněny zejména externími podmínkami v podobě celosvětové ekonomické recese, která vyvolala potřebu určitých procesních a organizačních změn uvnitř společnosti. Tyto dopady se okrajově dotkly také koncepce a organizačního řešení projektu OPPA (například reorganizace výuky angličtiny apod.).

Realizační tým operativně a flexibilně reagoval na nové situace a s nimi spojené požadavky. Projekt byl dokončen v rozsahu a ve stanoveném termínu. Nad rámec původně plánovaných kurzů a školení se podařilo zrealizovat téměř dvacet dalších vzdělávacích aktivit, které reflektovaly aktuální potřeby společnosti a tím pomohly zvýšit konkurenceschopnost společnosti Mediatel, spol. s.r.o. Celkové hodnocení realizace projektu ve společnosti je velmi pozitivní, projekt byl velmi úspěšným a přínosným nástrojem pro společnost Mediatel, spol. s.r.o.

Přínos projektu:

Přínos projektu OPPA pro cílové skupiny:

Projekt pomohl podpořit všechny cílové skupiny. Například v těchto oblastech:

- Zvýšení pocitu sounáležitosti ke společnosti Mediatel – zefektivnění interní komunikace
- Akceptaci a sdílení firemních cílů a hodnot
- Prohloubení profesionality a kvalifikace
- Zisku nových znalostí a rozvoje dovedností
- Podpory odpovědnosti k zaměstnavateli a k výkonu své práce
- Zlepšení pracovních vztahů na pracovišti
- Posílení vlastní stability a pozice na trhu práce
- Adaptace na dynamický vývoj a nové portfolio produktů a služeb společnosti
- Seznámení se s novými trendy a inovacemi v daných oborech

Přínos projektu OPPA pro společnost:

Mezi obecné přínosy absolvovaných vzdělávacích aktivit pro společnost lze zařadit:

- Usnadnění adaptability cílových skupin na dynamický vývoj a nové trendy v daných oborech
- Posílení manažerských kompetencí u vedoucích pracovníků i specialistů
- Zvýšení profesionality stávajících zaměstnanců
- Podpora osobního rozvoje klíčových zaměstnanců
- Načerpání know-how z externího prostředí
- Vytipování potenciálních dodavatelů služeb pro další spolupráci
- Poskytování nových impulzů internímu tréninkovému oddělení
- Zefektivnění interní komunikace
- Zlepšení pracovních vztahů mezi odděleními ve společnosti
- Posílení stability organizačního zázemí v době ekonomické recese

Zhodnocení efektivity projektu:

Zhodnocení vzdělávacích aktivit managementu:

Rozvoj obchodních dovedností – realizace vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj obchodních dovedností společnosti Mediatel pomohla zejména v proškolení cílových skupin v oblasti online produktů a podpořila systematický rozvoj obchodních dovedností účastníků.

Rozvoj manažerských dovedností – realizace vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj manažerských dovedností společnosti Mediatel pomohla zejména v posílení manažerských kompetencí u vedoucích pracovníků i specialistů a ke zvýšení profesionality stávajících zaměstnanců.

Rozvoj IT dovedností – realizace vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj IT dovedností společnosti Mediatel pomohla zejména v systematickém rozvoji uživatelských znalostí sady MS Office u široké skupiny zaměstnanců. Absolvované aktivity též odborně připravily část cílové skupiny k přechodu na CRM.

Rozvoj jazykových dovedností – realizace vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj jazykových dovedností společnosti Mediatel pomohla zejména ve vzvýšení jazykových znalostí a dovedností cílové skupiny. Rozšířil se počet zaměstnanců schopných

komunikovat se zahraničními pracovníky či partnery společnosti a plnit pracovní úkoly v cizím jazyce.

Interní vzdělávání – realizace interních vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj telemarketingu pomohla společnosti Mediatel zejména v systematickém rozvoji obchodních dovedností telefonních prodejců a v seznámení účastníků s portfoliem nových produktů.

7. Závěr

Období 2007 – 2013 je prvním kompletním programovacím obdobím pro Českou Republiku po jejím vstupu do Evropské Unie v roce 2004. Česká Republika patří v současnosti mezi jedny z největších příjemců strukturální pomoci na obyvatele a dá se předpokládat, že tato situace se již v příštím programovacím období již nebude opakovat. Proto je velmi důležité, aby se finanční prostředky podařilo efektivně a v co největší míře využít. K tomu je zapotřebí co největší počet úspěšných projektů a podpořených osob.

Současné programovací období vychází ze zkušeností období předcházejícího, tj. období 2004 - 2006. V porovnání s obdobím předcházejícím došlo k významnému snížení počtu cílů a současně i zjednodušení čerpání.

Diplomová práce se pokusila představit jeden z operačních programů určený pro hlavní město Prahu, Operační program Praha – Adaptabilita, a shrnout aktuální informace z implementace programu. Z uvedených grafů a tabulek se lze domnívat, že o čerpání finančních prostředků z Evropské Unie je mezi cílovými skupinami velký zájem. Tím se potvrzuje smysl operačního programu – zvýšit konkurenceschopnost Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšit přístup k zaměstnání pro všechny. Špatná ekonomická situace v České Republice v průběhu programovacího období 2007 – 2013, zajisté navýšila poptávku nejen po dotacích z OPFA, ale i z jiných operačních programů z EU.

Čerpání z OPFA se jeví zatím velmi úspěšně, k 31.12.2011 bylo:

- Podpořeno 1 145 úspěšně zrealizovaných projektů
- Podpořeno 89 992 osob
- Vyčerpáno 1 766,7 mil. Kč

Zájem o dotace výrazně překročil alokaci celého programu. Od počátku programovacího období operačního programu Praha – Adaptabilita, již bylo vyhlášeno v rámci OPFA celkem 6 výzev k předkládání projektových žádostí. Ne všechny podané žádosti se dostanou až do konečné fáze administrace, některé projekty se nerealizují a žadatel odstoupí, někdy dojde k uskutečnění jen některých výdajů nebo jejich snížení v rámci

změnových řízení, případně jsou některé projekty zamítnuty. Největší zájem mezi cílovými skupinami OPPA je o programy Podpory rozvoje znalostní ekonomiky, na které je alokován největší finanční obnos. Z analýzy operačního programu je zřejmý velký zájem o finanční čerpání z OPPA a zapojení velkého počtu podpořených osob do realizovaných projektů. Podpora rozvoje znalostní ekonomiky a další profesní vzdělávání zaměstnanců není jediným cílem OPPA. Zaměření OPPA je také například na podporu inovace studijních programů na vysokých školách, na podporu sladění pracovního a rodinného života aj.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti v EU by se měla po roce 2014 opírat o dosavadní zkušenosti z předešlých programovacích období a na základě těchto zkušeností zefektivnit implementaci (snížit administrativní zátěž) a současně zajistit transparentnost a odpovědnost. Z provedené analýzy je zřejmé, že administrativní zátěž pro přípravu a samotnou realizaci projektu je velmi náročná a nákladná. Z tohoto důvodu se zapojují do programu OPPA pouze organizace, které jsou na takovou administrativní zátěž připraveny. Menší organizace jsou proto znevýhodněny a do projektu se většinou nezapojují. Systém administrace OPPA odrazuje nové potenciální žadatele, ale i předkládání nových žádostí stávajících příjemců.

Návrh optimalizace pro příští programovací období by mohl spočívat ve zkrácení rozhodovacích procesů, zúžení administrativy vedoucí k zrychlení čerpání, zprůhlednění procesů, odstranění všech bariér (i legislativních), zlepšení a zefektivnění komunikace na všech úrovních řízení programu, pomocí využití dosavadních zkušeností a znalostí administrátorů ze strukturálních fondů EU.

Z analýzy OPPA vyplývá další návrh optimalizace, který spočívá v rozsáhlejší publicitě a informovanosti o OPPA. Z důvodu neinformovanosti veřejnosti a menších organizací, se tyto zmíněné cílové skupiny jen z malé části zapojují do čerpání dotací z OPPA. Větší informovanost a menší administrativní zátěž OPPA by zajisté napomohly k získání dotací i pro menší organizace.

Za největší přínos práce lze vzhledem k řešené problematice považovat získání podrobných informací o jednotlivých prioritních osách OPPA v období 2007 – 2011.

8. Seznam použitých zdrojů

Budoucnost vzdělávání v EU. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. Dostupné z: <<http://www.nuov.cz/budoucnost-vzdelavani-v-eu>>. [cit. 2012-09-06]

Business Info. Oficiální portál pro podnikání a export. [online]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/politiky-eu/1000521/>>. [cit. 2012-09-05]

Český statistický úřad. [online]. Dostupné z: <<http://czso.cz/xa/redakce.nsf/itisk/7D004C0750>>. [cit.2012-10-20]

Dvořáková, Z. a kolektiv. *Management lidských zdrojů.* Praha:C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-893-4.

Evropa. Základní informace o Evropské Unii. [online]. Dostupné z: <http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_cs.htm>. [cit. 2012-09-05]

Evropa. Základní informace o Evropské Unii. [online]. Dostupné z: <http://europa.eu/pol/socio/index_cs.htm>. [cit. 2012-09-05]

Evropská spolupráce ve vzdělávání a strategický rámec ET 2020. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z : <<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/evropska-spoluprace-ve-vzdelavani>>. [cit. 2012-09-12]

Evropský sociální fond v ČR. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z: <<http://www.esfcr.cz/07-13/opvk>>. [cit. 2012-09-23]

Fondy evropské unie. MŠMT 2006.[online]. Dostupné z: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha/OP-Praha-Konkurenceschopnost/Rizeni-a-monitoring>>. [cit. 2012-11-02]

Fondy evropské unie. MŠMT 2006.[online]. Dostupné z: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha/OP-Praha-Konkurenceschopnost/Rizeni-a-monitoring>>. [cit. 2012-11-02]

Historie vzdělávání v EU. Národní ústav odborného vzdělávání. [online]. Dostupné z: <<http://www.nuov.cz/historie-vzdelavani-v-eu>>. [cit. 2012-09-06]

Marek, D., Kantor, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. Brno: SPOL, 2007. ISBN 978-80-87029-13-8.

Operační program Praha Adaptabilita. Magistrát hlavního města Prahy. [online]. Dostupné z: <<http://www.prahafondy.eu/cz/oppk/monitorovaci-vybor.html?strana=2>>. [cit. 2012-10-20]

Operační programy 2007 – 2013. Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2008. [online]. Dostupné z: <<http://portal.mpsv.cz/>>. [cit. 2012-09-27]

Průvodce Operačním programem Praha – Adaptabilita, Magistrát Hlavního města Prahy.

Příručka pro podnikání v roce 2008. Hospodářská komora ČR. S. 129.

Regionální politika EU. Evropská komise. [online]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm#1>. [cit. 2012-09-12]

SRPOVÁ, Jitka; ŘEHOŘ, Václav a kolektiv. *Základy podnikání, Teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů.* Grada Publishing a.s. 2010, ISBN 978-80-247-3339-5.

TOTH, Daniel: *Lisabonská strategie, Hospodářská a sociální politika Evropské unie.* Praha: Kernberg Publishing, s.r.o., 2009, str. 16-18

Úřední věstník Evropské Unie. Informace orgánů a institucí Evropské unie 28.05.2009 (2009/C 119/02).

Výroční zpráva Operačního programu Praha – Adaptabilita 2011. Magistrát Hlavního města Prahy. [online]. Dostupné na: <http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/SMV/8_Zasedani/OPPA_Vyrocní_zprava_2011.pdf>. [cit. 2012-09-28]

Vzdělávací programy EU. MŠMT 2006. [online]. Dostupné z:
<<http://aplikace.msmt.cz/HTM/JKVzdelavaciprogramyEUUVOD1.htm>>. [cit. 2012-09-28]

WOKOUN, René. a kolektiv. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. Vydání první. Praha: IFEC, 2002. ISBN 80-86412-18-0.

Seznam obrázků a tabulek:

Obrázek č. 2.: Logo Evropského sociálního fondu

Obrázek č. 2.: Logo Operačního programu Praha adaptabilita

Obrázek č. 3.: Prioritní osy OPPA

Obrázek č. 4.: Rozdělení prostředků OPPA na prioritní osy

Obrázek č. 5.: Postup pro přípravu projektu

Obrázek č. 6.: Schvalovací proces předložených žádostí

Tabulka č. 1.: Přehled všech operačních programů v ČR na období 2007 – 2013

Tabulka č. 2.: Rozdělení prostředků na prioritní osy OPPA (jen ESF; v €)

Tabulka č. 3.: Finanční plán OPPA na období 2007–2013 (jen ESF, v €)

Tabulka č. 4.: Milníky realizace programu v roce 2011

Tabulka č. 5.: Hodnocení OPPA